

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE

DIPLOMOVÁ PRÁCE

2024

JAN VAISHAR

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE

Fakulta bezpečnostně právní

Katedra kriminalistiky

**Analytická činnost s podněty ke kontrolní
a inspekční činnosti – kriminalisticko
taktický pohled**

Diplomová práce

**Analytical activity with incentives for control and inspection
activity – criminalistic tactical view**

Master thesis

VEDOUCÍ PRÁCE

plk. v.v. PhDr. Jan Čáp Ph.D.

AUTOR PRÁCE

Bc. Jan Vaishar

PRAHA

2024

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a zdroje, z nichž jsem čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V Račiněvsi dne 12. 03. 2024

Bc. Jan Vaishar

Poděkování

Rád bych poděkoval všem, kdo mi pomohli k získání podkladů pro vypracování diplomové práce. Především bych chtěl poděkovat vedoucímu mé diplomové práce za ochotu, se kterou se věnoval změnám souvisejícím s tvorbou této práce, za jeho lidský přístup, a to nejen během běžné pracovní doby. Současně bych chtěl poděkovat své manželce, synovi, zaměstnavateli, pracovníkům odborů Dohledu celních úřadů a studentům Policejní akademie České republiky v Praze, kteří byli částí respondentů dotazníků pro dané téma.

ANOTACE

Tato práce se zabývá vymezením kontrolní činnosti se zaměřením na „kontrolu“ činností prováděných orgány Celní správy České republiky, a to za využití kriminalisticko-taktického pohledu. Součástí práce je dále seznámení s mechanismy v dané oblasti a s tím spojeným vývojem informačních systémů a zdrojů. Práce se dále zabývá problematikou vnitřních i vnějších předpisů, které upravují danou problematiku. Proč je kontrolní činnost at' již veřejností, nebo příslušníky znevažována, a zda jsou celníky využívány kriminalistické taktiky a v jakém rozsahu, to jsou otázky, na které by autor chtěl v této práci odpovědět. Primárním cílem této práce je analýza kazuistik a jejich představení a přispění k uznávání kontrolních mechanismů.

KLÍČOVÁ SLOVA

Inspekční činnost * podání * oznámení * celní kontrola * vnitřní kontrola * kontrola odborným útvarem

ANNOTATION

This thesis deals with the definition of control activities with a focus on "control" of activities carried out by the Customs Administration of the Czech Republic, using a criminalistic-tactical perspective. The work also includes familiarization with the mechanisms in the given area and the related development of information

systems and resources. The work also deals with the issue of internal and external regulations that regulate the given issue. Why is control activity disparaged by the public or members of the public, and whether criminal tactics are used by customs officers and to what extent, these are questions that the author would like to answer in this work. The primary goal of this work is the analysis of case reports and their presentation and contribution to the recognition of control mechanisms.

KEYWORDS

Inspection activity * filing * notification * customs inspection * internal inspection * inspection by a professional department

Obsah

Úvod	8
1 Historie kontroly	10
2 Bezpečnostní sbory	13
2.1 Policie České republiky	13
2.2 Celní správa České republiky	14
3 Legislativa upravující činnost Celní správy České republiky.....	17
3.1 Zákon o služebním poměru	18
3.2 Zákon o celní správě	18
3.3 Celní zákon	19
3.4 Kontrolní řád	19
3.5 Správní řád	19
3.6 Daňový řád.....	19
4 Organizační struktura Celní správy České republiky.....	21
5 Útvary vykonávající inspekční činnost u celní správy.....	22
5.1 Vnitřní předpis č.: 22/2021 Vnitřní kontrolní činnost v Celní správě České republiky	22
6 Nejčastěji kontrolovaná oddělení celní správy]	24
6.1 Oddělení Dohledu nad subjekty	24
6.2 Oddělení Mobilního dohledu	25
6.3 Oddělení Kontrol zpoplatněných komunikací.....	25
6.4 Oddělení dohledu a kontrol a Hraničního dohledu.....	26
6.5 Oddělení 64 Ostrahy objektů.....	26

6.6	Oddělení Celní celních úřadů	26
7	Vnitřní předpisy stanovující základní zásady kontrolních činností pro příslušníky celních úřadů	27
7.1	Metodická informace č. 8/2022 Organizace a koordinace výkonu služby útvarů Celní správy České republiky	27
7.2	Metodická informace č. 13/2019 Používání kamerového systému při kontrolní činnosti	28
7.3	Metodická informace č. 11/2022 Aplikace Mobilní dohled	28
7.4	Vnitřní předpis č. 1/2022 Systém řízení rizik v Celní správě České republiky	30
7.5	Vnitřní předpis č. 33/2017 Evidence analytických produktů	31
7.6	Metodická informace č. 5/2019 Sběr informací a poznatků v Celní správě České republiky	32
8	Kontrolní činnost.....	34
8.1	Plánování vnitřní kontrolní činnosti.....	34
8.2	Vnitřní předpis č. 22/2021 Vnitřní kontrolní činnost v Celní správě České republiky	37
9	Podání (stížnost nebo další podněty)	40
10	Postup přijetí podání, podnětu nebo stížnosti	42
10.1	Vnitřní předpis č.:38 / 2017 Evidence stížností, petic a podnětů v Celní správě České republiky	42
10.1.1	Podání	42
11	Kazuistika.....	47
11.1	Podání ve věci provozovatele překračujícího hmotnostní limity	47
11.2	Vnitřní (metodická) kontrola ADR	51

11.3	Podání ve věci „Cash Controls“	53
11.4	Podání ve věci nízkorychlostního kontrolního vážení	56
11.5	Podání ve věci nezákonného značení lihovin	57
12	Vyhodnocení podání	60
13	Taktika nebo technika	61
14	Vyhodnocení podání	74
15	Dotazníková část	75
16	Závěr.....	87
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	89

Úvod

Autor se v následujících kapitolách bude věnovat problematice podání veřejnosti směřujícím především k zajištění řádného výkonu kontrolních oprávnění celních úřadů, vnitřní a vnější kontrolní činnosti se zaměřením především na kontrolu činnosti příslušníků Celní správy České republiky (dále jen „celník“) s možností využití kriminalisticko-taktických činností a to především za využití informací z činnosti příslušníků zabývajících se kontrolní – dohledové činnosti, která je prováděna příslušníky Odboru Dohledu celních úřadů. Kontrolní a inspekční činnost je nejen příslušníky ozbrojených sborů, ale i veřejností vnímána ze dvou rovin. Jedna část obyvatelstva ji vnímá jako nutnost, druhá část jako tzv. nutné zlo. Dle autora je důležité, aby tato činnost byla prováděna jak složkami, které znají chod své organizace, tak složkami, které nejsou „zažitými stereotypy“ určitých činností dotčeny.

Oblast kontroly osob, které provádí kontrolu jiných osob, je velice náročnou činností, jelikož při ní existují legislativní limity (které mimo jiné musí dodržovat i kontrolovaná osoba), a to nejen k systému jejího plánování, ale i způsobu provádění operativních kontrol, které jsou zahajovány především na základě jednotlivých podnětů od veřejnosti nebo z vlastní činnosti.

V této diplomové práci bude přiblížena činnost celníků, kteří mohou být veřejností ať již laickou či odbornou informování o svých nedostatcích, popřípadě může být podán podnět na jejich protiprávní jednání (která jsou v rozporu jak s legislativou České republiky, tak s vnitřními předpisy Celní správy České republiky (dále jen „celní správa“).

Jelikož byl a je autor této práce součástí kontrolních mechanismů v oblastech celní správy, bude kontrolní činnost popisována z pohledu kontrolujícího. Neboť se autor sám v minulosti setkával s kontrolní činností, bude při analýze kontrolní činnosti přihlížet k osobnostním vlastnostem, které vedly ke vzniku předmětu kontroly – protiprávního jednání.

Kriminalisticko-taktickou činností se zabývají autoři působící především na Policejní akademii v Praze (autoři děl uvedených v příloze této diplomové práce).

Při tvorbě této práce použil autor výzkumnou metodu kvalitativní. Základními nástroji k vypracování byly kazuistika, judikáty a odborná literatura předních českých kriminalistických odborníků.

Cílem autora této práce je zhodnocení, analyzování a zodpovězení otázek vztahujících se jednak k systému hodnocení kontrolní činnosti, ale i ke zhodnocení činnosti a opodstatněnosti těchto kontrol.

Nejprve autor ve své práci seznámí čtenáře s historickým vzhledem do kontrol obyvatel. Aby bylo možné popisovat kontroly a protiprávní jednání příslušníků bezpečnostních sborů, musí být nejprve uvedena jejich struktura a oprávnění.

V souladu se záměrem diplomové práce bude její část věnována možnostem korupčního, a dalšího protiprávního jednání příslušníků bezpečnostních sborů.

V kapitole kazuistika se bude autor věnovat konkrétním případům, se kterými se prostřednictvím svého zaměstnání seznámil.

1 Historie kontroly

Již od nepaměti je lidská společnost rozdělena na dvě části. První část společnosti se snaží v jakékoliv situaci dodržet nastavená společenská pravidla a ta druhá hledala a hledá způsoby, jak tato pravidla obejít. Nelze přesně datovat, odkdy byla v lidské civilizaci nastavena pravidla, jejichž úkolem bylo dodržování hierarchie a pořádku v ní. Lidé jsou odjakživa ovládáni fiskálním nebo „požitkovým“ chtíčem. Mezi první odvětví, která se zabývala kontrolní činností, patřila oblast celnictví. S prvními písemnými zmínkami o clech se setkáme již v záznamech ze starověké Mezopotámie, kde cla tvořila část příjmů chrámů. Doložitelným příkladem stáří celnické činnosti je např. zmínka v bibli, kdy v části evangelia najdeme zmínku o hostině Krista u celníka Matouše. Celní řemeslo tedy patří k nejstarším povoláním vůbec. Bibličtí celníci byli výběřčí cla v Judey pro Řím. Toto povolání a samozřejmě jeho provozovatelé-celníci, byli svým židovským okolím opovrhováni. Původní povinností celníků bylo krom výběru cla i zajištění ochrany země. V roce 1848 oblast celnictví spravovalo ministerstvo financí (ostatní činnosti spravovaly komorní a důchodkové zprávy). Důležitým mezníkem byl rok 1855, kdy byla založena okresní finanční ředitelství, která řídila celní úřady i finanční stráž.¹

Oblast takzvané policejní činnosti lze datovat do doby starověkého Egypta, který lze pokládat za kolébku vzniku útvarů s charakteristikou policejního orgánu a odpovědnosti soudnímu systému. Ke zdokonalení a kontrole organizací, které by na tato pravidla dohlížely, došlo přibližně 400 let před naším letopočtem, kdy Římané měli systém městských kohort, který měl odpovídat za udržování pořádku v Římě. Městské kohorty byly svou organizací podobné moderní policii, vyjma dílčích komponent. Vývoj v dané oblasti pokračoval i v dalších starověkých civilizacích jako byly Sumerská říše, Babylonie, Egypt nebo Řím. Ve starověku a středověku vznikala jak právní pravidla pro činnost kontrolních orgánů,

¹ CELNÍ SPRÁVA ČESKÉ REPUBLIKY, *Historie celní správy*. Online. 2013. Dostupné z: <https://www.celnisprava.cz/cz/o-nas/Documents/Historie-CS.pptx> [cit. 2024-03-12].

tak i k následné kontrole jejich činnosti. To vedlo v 17. a 18. století k rozšířenému vzniku organizovaných městských policejních sborů v Evropě, zejména ve Velké Británii, kde mezi základní zásady tzv. Metropolitní policie patřil nárok na „vzdělané a dobře placené“ policisty a transparentní vnitřní struktury.² V následujících obdobích šel vývoj v dané oblasti cestou vzniku a vývoje moderních státních bezpečnostních složek. V minulém a předminulém století došlo na základě průmyslové revoluce a s tím spojeným technickým a společenským rozvojem k výraznému rozvoji státních bezpečnostních složek, které byly na základě ochrany vlastního území, jako jsou tajné služby a vojenské zpravodajské služby. Mezi milníky, které měly vliv na současný stav Policie České republiky v oblasti přetváření organizační činnosti útvarů, patří dle autora rok 1876, kdy stávající četnictvo přestalo být součástí armády. V tomto roce byla vydána příručka „Zákon a služební instrukce c. k. četnictva v královstvích a v zemích v radě říšské zastoupených“, která stanovovala, kdy a jak je voják podezřelý ze svého protiprávního jednání.³

Příslušníci Policie České republiky (vznik na základě zákona č. 283/1991 Sb., České národní rady o Policii České republiky s účinností od 15.7. 1991) a Celní správa České republiky (soustava správních orgánů, která vznikla po zániku Československé federativní republiky k 1. 1. 1993) jsou v současné době příslušníky bezpečnostních složek. Odbory vnitřní kontroly, které měly za úkol sledovat a hodnotit činnost bezpečnostních složek, podléhají jak kontrole nadřízených, tak dalším systémům sofistikovaných kontrol.

S rozšiřujícími se kompetencemi a jejich řádným vykonáváním docházelo v moderním období k vytváření různých kontrolních mechanismů, které měly

² UHLÍŘ, Lubomír, *Policie Antického Říma*, Online. Dostupné z: [Policie antického Říma: primaplana.cz](http://primaplana.cz) [cit. 12.04. 2023]

³ MACEK, Pavel; UHLÍŘ, Lubomír. *DĚJINY POLICIE A ČERNICTVA I. HABSBURSKÁ MONARCHIE (1526–1918)*. Praha: Themis, 1997. ISBN 80-85821-52-4.

za úkol sledovat a hodnotit činnost bezpečnostních složek. Tyto složky se specializovaly na auditní a kontrolní funkce a měly za úkol zajišťovat soulad s předpisy a etickými pravidly vzniklými nejen uvnitř daných organizačních složek. Existovaly různé formy kontroly nad obyvatelstvem, majetkem a v neposlední řadě, jak se v posledních letech zažilo, způsoby kontroly provádějících kontrol. Aby bylo možné kontrolovat dodržování činnosti části státního aparátu, musel být vytvořen systém ústavních a zákonných limitů.

Dvacáté století mělo v souvislosti s rozmachem nových technologií, válečných konfliktů a ovlivnění vlivu státu na společnost za následek vznik pevné organizační struktury složek, které se zabývají „kontrolou“ dodržování stanovených pravidel.

byl vstup České republiky do Evropské unie (1.května 2004).

V neposlední řadě měla na činnost

policistů a celníků vliv pandemie COVID 19 (kdy byli celníci nasazováni na činnosti policie) a bezpečnostní situace na vysokých školách. Proto došlo k vytvoření systému vnějších a vnitřních kontrolních činností u příslušníků provádějících činnost pro bezpečnostní sbory.

Významnou etapou alespoň v oblasti činnosti celních úřadů počátkem roku 2024.

2 Bezpečnostní sbory

Pro veřejnost je nejznámějším bezpečnostním sborem Policie České republiky. Dalšími bezpečnostními sbory, které jsou obecně známy, jsou Celní správa České republiky, Hasičský záchranný sbor České republiky, Vězeňská služba České republiky, Generální inspekce bezpečnostních sborů, Bezpečnostní informační služba a Úřad pro zahraniční styky a informace, přičemž poslední dva jsou civilními zpravodajskými službami. Tato práce se dotkne prvních dvou jmenovaných.

2.1 Policie České republiky

Policie České republiky, jak již bylo uvedeno, vznikla v roce 1991 z původních složek zvaných Sbor národní bezpečnosti (SNB), jejichž činnost má dozvuk i po roce 2023 (problematika agentů STB). Složka, která byla do roku 1991 odpovědná za dohled nad dodržováním tehdejšího pořádku, byla Veřejná bezpečnost, která byla personálně i metodicky podřízena Ministerstvu vnitra ČR.

Nejvyšším útvarem se ze stávajícího Hlavního velitelství Veřejné bezpečnosti (VB) stalo Policejní ředitelství v čele s policejním ředitelem podřízeným českému ministru vnitra. Dodržováním pořádku byly v této době pověřeny i územní útvary správy krajů a okresní, městská a obvodní ředitelství. Kategorie základních útvarů zanikla již v roce 1992 a tyto útvary se staly součástí správ krajů nebo okresních ředitelství.

Historická struktura Policie České republiky se skládala především z:

- a) agendy občanských a zbrojních průkazů,
- b) služby pořádkové policie,
- c) služby dopravní policie,
- d) služby kriminální policie,
- e) služby ochrany ekonomických zájmů,
- f) služby ochrany ústavních činitelů a
- g) kriminalistickotechnické a expertizní služby a vyšetřovací služby.

Po rozpadu Československé federativní republiky k 1. lednu 1993 byla činnost policistů rozšířena o:

- a) působnost služby kriminální policie,
- b) služby ochrany ekonomických zájmů (protikorupční služby),
- c) kriminalistickotechnické a expertizní služby, vyšetřovací a ochranné služby.

V počátcích nové republiky byla policie strukturována na úrovni obcí a krajů a měla za úkol udržovat pořádek, řešit trestnou činnost a zajišťovat veřejnou bezpečnost.⁴

K 1. 1. 2009 nabyt účinnosti zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o policii“), kterým došlo ke vzniku nového kontrolního útvaru, jenž se zabýval odhalováním a prošetřováním trestné činnosti policistů a nazýval se Inspekce Policie České republiky, která byla zrušena vytvořením Generální inspekce bezpečnostních sborů.

V současné době je Policie České republiky moderním bezpečnostním sborem, který neustále prochází různými reformami a modernizacemi. Je odpovědná za širokou škálu činností, včetně vyšetřování trestných činů, prevence kriminality, silničního dohledu, veřejného pořádku a dalších oblastí veřejné bezpečnosti. Její struktura zahrnuje obecní a krajské policejní ředitelství, v čele celého policejního sboru stojí prezident policie.

2.2 Celní správa České republiky

Celní správa na území České republiky prošla dle autora nejzásadnějšími změnami v období roku 1949, kdy došlo ke zrušení finanční stráže. V následujícím období došlo totiž ke vzniku dvoustupňové organizační struktury, při které vykonávali celníci kontrolní činnosti zejména pro statistické účely (fiskální zájmy

⁴ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY, *Historie policie a četnictva*, Online. 2024. Dostupné z: [Historie policie a četnictva - Policie České republiky](#) [cit. 2024-03-12].

byly v té době na základě tehdejší garnitury podstatně potlačeny). Vrcholným orgánem, který řídil celní úřady v té době, byla Ústřední celní správa. Nová politická situace po listopadu 1989 si vynutila změny ve složení celní správy. Zásadním vlivem, který se dotkl organizace a hierarchie celní správy, byl dle výše uvedeného vstup České republiky do Evropské unie. Vstupem do Evropské unie zanikly hraniční celní úřady s výjimkou mezinárodních letišť. Celním prostorem po vstupu České republiky z pohledu celních předpisů se tak stává celé území České republiky (celníci „zmizeli“ z hranic a začali provádět kontroly, které jim na základě transformace celní správy byly přiděleny). Mezi přidělené kompetence na základě zákona č. 185/2004 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů, u kterých přicházela v úvahu následná opatření v podobě kontroly jsou dle autora:

- a) provádění dohledu a kontroly,
- b) rozhodování o zničení nebo znehodnocení zboží,
- c) správa cla v rozsahu a způsobem stanoveným právním předpisem upravujícím správu daní,
- d) správa daní v rozsahu a způsobem stanoveným právním předpisem upravujícím správu daní,
- e) rozhodování o opravách celního prohlášení, zrušení platnosti celního prohlášení a o změnách nebo zrušení rozhodnutí, která vydal, stanoví-li tak zvláštní právní předpis,
- f) rozhodování o určení celní hodnoty,
- g) vydávání osvědčení o původu zboží a ověřování původu zboží i po vydání osvědčení,
- h) kontrola dokladů potřebných k vývozu, dovozu nebo tranzitu zboží vydávaných podle zvláštních právních předpisů, zejména úřední povolení k dovozu nebo vývozu výrobků (licenci) a k dovozu nebo vývozu vojenského materiálu,

- i) provádění řízení o porušení celních předpisů, stanoví-li tak zvláštní právní předpis,
- j) rozhodování o zajištění zboží důležitého pro řízení o porušení celních předpisů,
- k) provádění následné kontroly po propuštění zboží a na základě výsledků těchto kontrol přijímání příslušných opatření,
- l) zajišťování prodeje uskladněného, zajištěného, propadlého a zabraného zboží, stanoví-li tak zvláštní právní předpis,
- m) pátrání po zboží uniklém nebo odňatém dohledu celních orgánů,
- n) zajišťování prodeje zboží, na kterém vázne celní zástavní právo,
- o) kontrola největších povolených hmotností a rozměrů silničních vozidel,
- p) užití zpoplatněných komunikací a
- q) plnění dalších úkolů, stanoví-li tak zvláštní právní předpisy (např. kontroly přepravy odpadů a kontroly podle zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě).

V posledním období je činnost celní správy směřována k jejím kořenům, a to nejen nastavenými prioritami, ale i změnami stávajících zákonů spočívajících např. v odebrání kontrolních kompetencí. Mezi odebrané kompetence patří především elektronická evidence tržeb, státní odborný dozor v silniční dopravě, kontrola přepravy nebezpečných věcí (ADR), kontrola přepravních povolení a ostatní kontroly uvedené v zákoně o silniční dopravě (předchozí bod q)).

V současné době jsou celní úřady mimo jiné oprávněny těmito kompetencemi:

- a) kontrola hazardu a hazardních her,
- b) oprávnění ke kontrole dodržování mezinárodních sankcí a
- c) specifické kontroly dle zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích ve znění pozdějších předpisů.

3 Legislativa upravující činnost Celní správy České republiky

Celní správa České republiky (dále jen „celní správa“) působí podle mnoha právních předpisů a její kompetence je zaměřena především na oblast správy cel, spotřebních daní a hazardních her. Mezi další kontrolní činnosti patří kontroly na úseku zaměstnávání cizinců, kontroly přepravy odpadů, kontroly zaměřené na odhalování přepravy drog a jejich prekurzorů, ochrana práv duševního vlastnictví a mnohé další kompetence, včetně nasazení v rámci Integrovaného záchranného systému (např. ochrana hranic v době Covidu 19, nebo v rámci tzv. uprchlické krize). Kontrolní orgán může provádět činnosti, které mu zákon umožňuje, kdežto kontrolovaná osoba může provádět činnost, kterou jí zákon nezakazuje. Proto byly pro celní úřady vytvořeny jak procesní, tak výkonné právní předpisy. Legislativa, která je níže uvedena, patří k základním právním normám, které celní úřady v rámci své užívají a jsou to především:

- **NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) č. 952/2013**, kterým se stanoví celní kodex Unie (dále jen „celní kodex“),
- **SMĚRNICE RADY (EU) 2020/262**, kterou se stanoví obecná úprava spotřebních daní,
- **Zákon č. 361/2003 Sb.**, o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o služebním poměru“),
- **Zákon č. 17/2012 Sb.**, o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o celní správě“),
- **Zákon č. 242/2016 Sb.**, Celní zákon, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „celní zákon“),
- **Zákon č. 353/2003 Sb.**, o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o spotřební dani“),
- **Zákon č. 280/2009 Sb.**, daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“),

- **Zákon č. 255/2012 Sb.**, o kontrole (kontrolní řád), ve znění zákona č. 183/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákona o některých přestupcích,

Zákon č. 500/2004 Sb., Správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“).

3.1 Zákon o služebním poměru

Celníci nevykonávali vždy svou činnost podle tohoto zákona. V současné době však využívají veškeré aspekty, které tento zákon dovoluje. Terénními pracovníky celních úřadů jsou tímto zákonem řešeny především pracovně právní náležitosti.

3.2 Zákon o celní správě

Tento zákon lze pro potřeby oprávnění celníka nazvat jako „kompetenční zákon“. Je to zákon, který stanoví oprávnění celníka ať přímo uvedenými oprávněními, nebo odkazem na oprávnění dle speciálních právních předpisů. Zákon je rozdělen na 8 částí. Laická veřejnost se domnívá, že celník má svá oprávnění stanovena v celním zákoně (viz předchozí bod). V zákoně o celní správě je stanoveno postavení jejích orgánů, věcná a místní příslušnost a především výše zmíněná oprávnění k daným kompetencím. V souvislosti s konsolidačním balíčkem autor uvádí, že některá oprávnění budou celním úřadům odebrána a současně dojde k reorganizaci (sloučení) celních úřadů a zeštíhlení složek Generálního ředitelství cel.

Po vstupu České republiky do Evropské unie si někteří občané neuvědomovali, že celní orgány nejsou spojeny pouze s kontrolami na hranicích, ale že mezi jejich prioritní činnosti patří správa spotřebních daní, kontrola dálničních známek a kontrola mýta. Celní orgány jsou také oprávněny zastavovat dopravní prostředky mimo území hraničních přechodů (uvedený zákon například celníkovi umožňuje zastavování dopravních prostředků nebo použití RTG zařízení).

3.3 Celní zákon

Jak již autor uvedl, celní zákon není předpisem, který by stanovil jednotlivá oprávnění celníka. Tento zákon totiž zpracovává nejen celní kodex, ale i ostatní evropské předpisy, které se vztahují ke kontrole zboží, především třetizemní destinace (původu). Specialitou tohoto zákona je, že prolamuje tzv. poštovní a listovní tajemství. Ostatní části zákona se pak věnují jednotlivým celním režimům a podmínkám jejich dodržování.

3.4 Kontrolní řád

Na základě ústavních limitů, které stanovují kontrolním orgánům práva a povinnosti, vyšel v roce 2012 zákon, který měl tato nastavit na novou politickou situaci. Celní úřady využívají ustanovení tohoto zákona u kompetencí, které to jednoznačně stanoví v úpravách speciálních zákonů. V současné době celním úřadům tento zákon dopomohl k provádění kontrolního nákupu.

3.5 Správní řád

Správní řád a jeho ustanovení využívá nejen celník a policista při své kontrolní činnosti. Tento předpis mimo jiné stanoví náležitosti rozhodnutí a jejich opravných prostředků, dále pak způsoby, jak mají nejen bezpečnostní sbory, ale i další orgány veřejné správy ve své každodenní praxi řešit podání jednak fyzických, ale i právnických osob. Náležitostem podání a podobných oznámení na činnost příslušníků bezpečnostních složek bude věnována další část této práce.

3.6 Daňový řád

Daňový řád, jak jeho název evokuje, je spojen se správou daní. V roce 2021 dokonce došlo k úpravě ve speciálních zákonech a to zákoně č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů a zákoně č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů. V praxi to znamená, že pokud je kontrolována osoba podle těchto předpisů, je na ni nahlíženo jako

na daňový subjekt a této osobě je namísto kontrolního protokolu dle kontrolního zákona vydáván protokol o místním šetření (v případě negativní kontroly bez žádosti o doklad o kontrole postačí sepsání úředního záznamu do aplikace Mobilní dohled).

4 Organizační struktura Celní správy České republiky

Celní správa České republiky (dále jen „celní správa“) je organizačně podřízena Ministerstvu financí České republiky. Současná organizační struktura je založena na dvoustupňovém řízení (před rokem 2013 bylo řízení trojstupňové, kdy byly složky celní správy rozděleny na Generální ředitelství cel, celní ředitelství a celní úřady), kdy výkonnou složkou jsou jednotlivé celní úřady dle krajského členění (Celní úřad Ruzyně je výjimkou, neboť se jedná o celní úřad, který má vzhledem k přepravě osob a zboží z nečlenských států svá specifika) a záštitu nad těmito úřady tvoří Generální ředitelství cel se sídlem v Praze a s celorepublikovou působností (Generální ředitelství cel se dělí na sekce, odbory, oddělení, samostatná oddělení a referáty).

Z důvodu přesné identifikace jednotlivých složek celních úřadů jsou tyto označeny jednoznačným identifikátorem, který vychází z evropských pravidel. Například označení oddělení mobilního dohledu pro největší kraj v České republice – Středočeský kraj – je 610602, kdy první dvojčíslí označuje kraj, druhé odbor Dohledu a třetí oddělení Mobilního dohledu, kdy může veřejnost tato označení vidět i na novějších vozidlech celní správy.⁵

⁵ CELNÍ SPRÁVA ČESKÉ REPUBLIKY, *Organizační řád aktuální*. Online. 2024. Dostupné z: [Intranet CS - Organizační řád a procesní změny \(mfcr.cz\)](#). [pro oprávněné uživatele]. [cit. 2024-03-12].

5 Útvary vykonávající inspekční činnost u celní správy

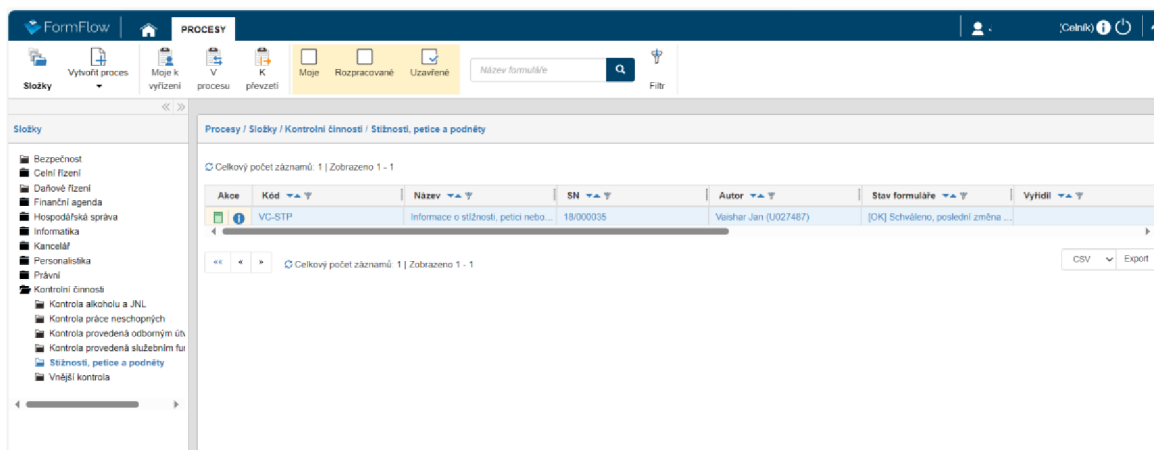
Po zavedení dvoustupňového řízení se dá inspekční činnost dle autora rozdělit do tří skupin:

- 1) kontrola provedená služebním funkcionářem,
- 2) kontrola provedená odborem Generálního ředitelství cel zaštiťujícím jednotlivé problematiky,
- 3) kontrola provedená odborem 50 – Vnitřních činností Generálního řízení (dále jen „odbor 50“) na jiném odborném útvaru Generálního ředitelství cel Odbor 50, který se dále člení na:
 - oddělení 501 Inspekce, metodiky a prevence, které vykonává vždy činnosti agendy:
 - inspekční činnosti, vnitřní kontroly, vnitřních činností a
 - oddělení 502 Vnitřní kontroly, které vykonává vždy činnosti agendy, inspekční činnosti, vnitřní kontroly.⁵

5.1 Vnitřní předpis č.: 22/2021 Vnitřní kontrolní činnost v Celní správě České republiky

Tento předpis je základním předpisem stanovujícím pravidla pro inspekční činnost, která je u celní správy prováděna. Předpis byl upraven do stávajícího znění na základě opatření k odstranění nedostatků zjištěných dohlídkou ministerstva financí zapracováním do stávajícího vnitřního předpisu (dále jen „VNP“) č. 72/2016 Vnitřní kontrolní činnost v Celní správě České republiky, konkrétně do části upravující kontrolu instančně nadřízeného orgánu vůči instančně podřízenému orgánu, odkaz na postup podle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění zákona č. 183/2017 Sb. (dále jen „kontrolní řád“), aby se předešlo pochybnostem, zda je postupováno při kontrole podle tohoto zákona. Na základě doporučení z auditorské zprávy č. 5/2019 samostatného oddělení 070 – Interního auditu bylo odboru 50 uloženo zapracovat do výčtu šablon elektronických formulářů i formulář „Hodnocení kvality kontroly provedené odborným útvarem“

a určit pravidla jeho používání. S ohledem na výše uvedené, na další zpřesnění stávajících ustanovení tohoto vnitřního předpisu, a že využití postupů podle kontrolního řádu musí být promítnuto nejenom do jednotlivých ustanovení dotčeného předpisu a současně též do souvisejících vzorů dokumentů – šablon elektronických formulářů, byla odborem 50 provedena celková revize stávajícího předpisu. Výsledkem bylo zrušení stávajícího předpisu a jeho nahrazení novým.⁶

Obrázek 1: Zobrazení formuláře pro příslušníky vykonávající kontrolní činnost⁷

⁶ CELNÍ SPRÁVA ČESKÉ REPUBLIKY, *E-VĚSTNÍK*. Online. 2024. Dostupné z: [Evestnik \(mfcz.cz\)](#). [pro oprávněné uživatele]. [cit. 2024-03-12].

⁷ CELNÍ SPRÁVA ČESKÉ REPUBLIKY, *Procesy*. Online. 2024. Dostupné z: [FormFlow \(mfcz.cz\)](#). [pro oprávněné uživatele]. [cit. 2024-03-12].

6 Nejčastěji kontrolovaná oddělení celní správy]

Jak již bylo uvedeno je organizační struktura celní správy velice rozmanitá, i když nemá takové personální obsazení jako Policie České republiky. V rámci hierarchie celních úřadů má služební funkcionář oprávnění kontrolovat ohledně svého oddělení dodržování stanovených pravidel (zákon, řád, vnitřní předpis, metodická informace, rozkaz). Mezi složky, které jsou nejčastěji kontrolovány, patří dle autora:

Sekce 02 výkon služby a to především:

- a. Odbor 33 Dohledu Generálního ředitelství cel, u kterému jsou podřízené složky s označením:
 - i. Dohled nad subjekty
 - ii. Mobilní dohled
 - iii. Oddělení kontrol zpoplatněných komunikací
- b. Odbor 21 Celní Generálního ředitelství cel, kterému jsou podřízena oddělení Celní Celního úřadu zabývající se kontrolou dovezeného zboží. Chybí položka není definována.

6.1 Oddělení Dohledu nad subjekty

Mezi nejznámější činnosti tohoto oddělení patří:

- 1) Kontrola hazardu
- 2) Kontrola duševního vlastnictví a
- 3) Kontrola spotřebních daní

Uvedené činnosti jsou prováděny většinou mimo zraky nezúčastněných osob, a proto zde existuje možnost korupčního jednání, spočívajícího především v nabídce úplatku za odložení kontrolní činnosti, nebo pozměnění výsledků kontroly. Podání k uvedeným činnostem nejsou jak odborným útvarem, tak inspekčním útvarem známa a pokud by si chtěla kontrolovaná osoba stěžovat na výsledek kontroly, nemusí podávat podání, ale využije opravné prostředky uvedené v zákoně č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

6.2 Oddělení Mobilního dohledu

Příslušníky oddělení Mobilního dohledu⁵ můžeme zařadit do skupiny tak zvaných terénních pracovníků. Vykonávají tedy činnosti, které mohou podléhat kontrolním mechanismům Celní správy České republiky. Jejich činnosti jsou na rozdíl od předchozího oddělení prováděny za přítomnosti nejen kontrolovaných, ale i přihlížejících nebo projíždějících osob. Mezi nejčastěji kontrolované činnosti patří:

- 1) Kontrola časového zpoplatnění
- 2) Kontrola přepravy vybraných výrobků.

V souvislosti s rozvojem technologií a techniky byla tato oddělení vybavena osobními kamerami a inteligentními telefony, kterými ověřují předkládané doklady. Mezi další materií, která zjednodušila a zpřístupnila kontrolní činnost, patří zavedení platebních terminálů. Existovaly informace, že při výkonu státního odborného dozoru v silniční dopravě, kdy byl celník oprávněn zejména od zahraničního řidiče vybrat kauci v českých korunách, mělo docházet k obcházení stanoveného kurzu. Výše uvedené technologie zamezují na minimum možnosti zasílání podání, stížností či jiných písemností, které by se týkaly neoprávněného jednání celníka.

6.3 Oddělení Kontrol zpoplatněných komunikací

Tomuto oddělení⁵ se, vzhledem k jeho primárnímu zaměření, říká Mýto. Mezi specifika oddělení kontrol zpoplatněných komunikací patří především to, že se při jejich činnosti minimalizuje kontrola s negativním výsledkem. Celníci na základě informací z mýtných bran zastavují a kontrolují vozidla a řidiče, které jim systém označí jako neplatiče. Vozidla, která jsou používána pro tuto činnost, jsou ve vlastnictví Ředitelství silnic a dálnic. Jsou mimo jiné vybavena i takzvanou elektronickou knihou jízd (v jejich záznamech je uložena nejen rychlost vozu, ale i zapnutí či vypnutí zvláštního výstražného zařízení). V dobách, kdy tato oddělení vznikla, patřilo k předmětu vnitřní kontroly nejčastěji ověřování dodržování kontrolních stanovišť.

Každý celník služebně zařazený na tato oddělení vykonává svou činnost na základě vydaného rozkazu ke službě, který lze v případě, že nastanou nepředvídatelné situace, změnit na základě telefonické informace Operačního centra Generálního ředitelství cel (v rozkazu je stanoven předmět kontroly, místa kontroly, počet příslušníků v hlídce, registrační značka přiděleného vozidla, telefonické spojení a ostatní informace vztahující se vybavení hlídky).

6.4 Oddělení dohledu a kontrol a Hraničního dohledu

Oddělení uvedené⁵ v této části se nachází pouze na mezinárodním letišti Václava Havla, kdy ale název celního úřadu byl ponechán dle historického názvu. Tato oddělení vykonávají kontrolu dováženého zboží, především se zaměřením na dovoz vybraných výrobků (cigarety, tabák, lihoviny) z destinací, které nepatří mezi členské státy Evropské unie. Jejich postup je na základě evropské legislativy odlišný od postupů na pozemních komunikacích.

6.5 Oddělení 64 Ostrahy objektů

Uvedené oddělení⁵ bylo zřízeno pouze u celních úřadů pro hl. m. Prahu a Jihočeský kraj. Hlavní náplní těchto útvarů je střežení přidělených objektů. V souladu s poslední politickou situací se na světlo světa dostala činnost tohoto oddělení v souvislosti s činností ostrahy objektu Ministerstva financí České republiky, kdy se stoupenci tzv. československého státu dožadovali konzultace s ministrem daného ministerstva.

6.6 Oddělení Celní celních úřadů

Problematika tohoto oddělení⁵ je zaměřena na výběr cla a daní. Výhodou tohoto oddělení oproti silničním kompetencím je, že je při kontrolní činnosti využíván tzv. proklientský přístup (na rozdíl od silničních kontrol zde zákazník celníka a jeho výstup potřebuje). Po vstupu do Evropské unie se snížil obrat (počet) kontrol, což ale mělo za následek, že kontroly byly prováděny důrazněji a efektivněji.

7 Vnitřní předpisy stanovující základní zásady kontrolních činností pro příslušníky celních úřadů

Vnitřní předpisy jsou specifickým aktem pravidel a chování jednotlivých organizací, které nelze vydedukovat z legislativně-právních předpisů.

Legislativně – právní předpisy jsou závazné pro neomezený okruh adresátů, kdežto vnitřní předpisy zavazují pouze dotčené organizace, pro které byl tento vytvořen.

Vnitřní předpisy celní správy jsou dělené na:

- Metodické informace
- Vnitřní předpis
- Rozkazy
- Řády

a musí k nim mít přístup každý příslušník (tento je umožněn prostřednictvím aplikace e-Věstník).

7.1 Metodická informace č. 8/2022 Organizace a koordinace výkonu služby útvarů Celní správy České republiky

V rámci činnosti každé organizace musí existovat předpisy, které upravují jednotlivé postupy a procesy, které, pokud nejsou dodržovány, nejsou organizace a její kontroly ekonomicky i jinak výkonní. Mezi hlavní interní předpisy, které řeší otázky procesního postupu (např. využití kontrolního nebo daňového řádu) a vybavení kontrolních hlídek provádějících dohled, patří Metodická informace č. 8/2022 Organizace a koordinace výkonu služby útvarů Celní správy České republiky. Uvedená metodická informace mimo jiné v rámci přehlednosti a účinnosti prováděných kontrol řeší.⁶

- náležitosti vydávání rozkazů ke službě
- stanovení předmětu kontroly
- stanovení (přibližné) oblasti kontrolní činnosti
- stanovení podmínek využití technických prostředků

- stanovení dodržování ostatních pravidel uvedených např. v zákoně o služebním poměru.

7.2 Metodická informace č. 13/2019 Používání kamerového systému při kontrolní činnosti

Tato metodická informace vznikla na základě požadavků veřejnosti a kvůli možnosti využití nově vznikajících technologií, kterými disponuje i veřejnost. Jedná se o situace, kdy je výkon kontrolní činnosti nahráván kontrolovaným subjektem (například kamerou zabudovanou v automobilu nebo nahráváním na mobilní telefon). Jelikož kontrolnímu orgánu stávající legislativa neumožňuje zakázat kontrolovanému záznam prováděné kontroly, byly i celní úřady vybaveny technologií umožňující záznam prováděné kontroly (o čemž musí být v souladu s ústavními limity kontrolovaný subjekt informován). Uvedený předpis byl původně koncipován ve prospěch kontrolního orgánu (aby kontrolované osobě, která vznesla námitky proti jednání kontrolujícího, kamerový záznam prokázal uvedené informace v sepsaném protokolu). Jelikož jsou informace z prováděných kontrol důležité i pro vnitřní a vnější kontrolu, byl tento předpis upraven tak, aby ho bylo možno využít i pro jiné než výkonné činnosti.⁶

7.3 Metodická informace č. 11/2022 Aplikace Mobilní dohled

Při vstupu České republiky do Evropské unie došlo ke vzniku oddělení zabývajících se kontrolními činnostmi jak v provozovnách, tak na pozemních komunikacích. Aby bylo možno sledovat a především vyhodnocovat činnosti jednotlivých pracovišť celních úřadů, bylo nutné vytvořit systém, který by sloužil jednak k vyhodnocení kontrolní činnosti, ale i jako doklad ke kontrole (na základě kontrolního řádu). Policie v té době již disponovala systémem, který používá i v současné době, a to systémem známým pod zkratkou ETR. Na základě uvedené metodické informace byl vytvořen pro činnosti nejen příslušníků provádějících kontrolní činnost na pozemních komunikacích, ale i orgánů zabývajících se správou spotřebních daní systém, který je v roce 2024 nazýván Aplikace Mobilní dohled. Tato aplikace pak vytváří na základě již uvedeného

7.4 Vnitřní předpis č. 1/2022 Systém řízení rizik v Celní správě České republiky

Předmětem tohoto vnitřního předpisu je nastavení systému řízení rizik v celní správě, vymezení závazných postupů, nástrojů a upřesnění rolí, jakož i povinností příslušných organizačních útvarů, služebních funkcionářů a jimi pověřených zaměstnanců. Jedná se o systém identifikace a řízení rizik (dále jen „SIRR“) aplikačního programového vybavení, které společně se souhrnem hardwarových, softwarových a komunikačních prostředků a organizačních postupů a procesů zpracovávaných v tomto vnitřním předpise, slouží jako modulární systém k zajištění kontinuálního procesu identifikace, analýzy, popisu, evidence, predikce, stanovení stupně významnosti rizika, volby metod a prostředků k ošetření a zvládnutí rizika. Rizikem je dle tohoto předpisu možnost, že nastane určitá událost, jednání nebo stav s nežádoucími dopady na konkrétní proces nebo na plnění stanovených cílů a povinností; pro účely CS lze rizika členit např. dle původu (vnitřní nebo vnější), dle kategorie rizika (projektová, personální) či dle zákonných kompetencí CS výkonná). Proces analýzy rizik poskytuje informace požadované pro zhodnocení identifikovaného rizika. Jeho cílem je zjistit a určit, jak závažná jsou a jak mohou identifikovaná rizika ohrožovat plnění úkolů daných útvarů celní správy. Výsledkem hodnocení rizik je odhad kombinace pravděpodobnosti vzniku škody a její závažnosti (dopadu). Hodnocení rizik je subjektivní, vychází zejména ze znalostí a zkušeností osoby, která hodnocení provádí. Výstupem analýzy a hodnocení rizik je stanovení stupně významnosti jednotlivých rizik a rozhodnutí, zda riziko potřebuje, nebo nepotřebuje ošetření. Je nezbytné se soustředit především na řízení rizik s kritickým stupněm významnosti. Samostatné oddělení 070 Interního auditu Generálního ředitelství cel (dále jen „SO 070 GŘC“) a odbor 50 Vnitřních činností Generálního ředitelství cel (dále jen „odbor 50 GŘC“) mohou využívat informace o rizicích v systémech pro řízení rizik pro plánování a provádění vnitřní kontrolní činnosti či interního auditu. Oba tyto orgány mohou na základě svých zjištění prostřednictvím HelpLine navrhnout příslušnému vlastníku procesu zavedení nových rizik do skupiny kategorie rizik.⁶

7.5 Vnitřní předpis č. 33/2017 Evidence analytických produktů

Tento vnitřní předpis upravuje jednotný postup při používání aplikace Evidence analytických produktů (dále jen „aplikace“) v celní správě.⁶

Aplikace je určena k evidování veškerých analytických produktů, včetně finančních analýz a testů subjektů, vytvořených pracovníky analytických útvarů na úrovni celních úřadů a Generálního ředitelství cel.

Analytickým produktem (dále jen "AP") je dle tohoto předpisu výstup analytického zkoumání prováděného podle uživatelské příručky metodických postupů stanovených odborem 60 Analýzy a informační podpory Generálního ředitelství cel, jehož výsledkem je zpráva určená k podpoře rozhodování.

Hlavní moduly a funkčnosti aplikace jsou:

- a) Finanční analýza subjektu, který je určen pro evidování finančních analýz
- b) Analýza rizik subjektu, který je určen pro evidování AP k jednomu konkrétnímu subjektu
- c) Analytická informace subjektu, který je určen pro evidování AP za určitou oblast, popř. více subjektů
- d) Situační zpráva, která je určena pro pravidelné (týdenní, měsíční nebo roční) AP
- e) Kriminální analýza, která je určena pouze pro základní statistickou evidenci činností v rámci kriminálních analýz (bez detailních informací k AP)
- f) Test subjektu, který je určen pro uložení informací získaných při testu subjektu, a uložení zpracovaného základního scoringu pro účely povolovacího řízení při správě spotřebních daní
- g) Hledání, které je určeno pro vyhledávání v AP
- h) Statistiky, které jsou určeny pro statistické vyhodnocení vytvořených AP

7.6 Metodická informace č. 5/2019 Sběr informací a poznatků v Celní správě České republiky

Tato metodická informace (dále jen „MI“) upravuje sběr, evidenci a nakládání s informacemi a poznatky, které byly získány při výkonu věcné působnosti Celní správy České republiky (dále jen „CS“) nebo jsou pro výkon věcné působnosti CS významné a provoz aplikace Jednotný systém sběru informací pro celní analýzy (dále jen „JESSICA“).⁶

Tato MI se nevztahuje na sběr, evidenci a nakládání s informacemi a poznatky v oblasti vnitřních činností. Aplikací JESSICA je rozuměno aplikační programové vybavení, které slouží ke zpracování informací a poznatků. Aplikace JESSICA je agendovou součástí Informačního systému Pátrání a dohledu, který je subsystémem Informačního systému CS (dále jen „ISCS“). Věcným gestorem aplikace JESSICA je oddělení 606 Analýzy dohledu GŘC. V aplikaci JESSICA jsou zpracovávány informace a poznatky získané při výkonu působnosti CS nebo v souvislosti s tím, jak mohou být využitelné při výkonu působnosti CS, zejména:

- a) informace o událostech z přímého výkonu služby, obzvláště informace získané v rámci výkonu analytických, kontrolně dohledových a dalších činností, které nejsou komplexně evidovány v jiných aplikacích ISCS
- b) informace získané pracovníky CS a zadané pomocí interaktivního formuláře umístěného na portále CS
- c) informace veřejnosti zadané pomocí interaktivního formuláře na internetových stránkách CS
- d) informace veřejnosti získané z přijatých podání a oznámení, včetně anonymních
- e) informace získané v rámci součinnosti s jinými orgány veřejné moci
- f) informace získané uživateli aplikace JESSICA při výkonu své činnosti
- g) informace získané v rámci mezinárodní spolupráce, z mezinárodních informačních systémů nebo od mezinárodních organizací

h) informace z neveřejných informačních zdrojů, otevřených informačních zdrojů, včetně informací neověřených či informací povšechného charakteru.

8 Kontrolní činnost

Kontrolou se prověřuje, zda činnost kontrolovaných orgánů nebo útvarů celních úřadů je vykonávána v souladu s právními předpisy Evropské unie, právními předpisy České republiky a vnitřními akty řízení CS (dále jen „předpisy“).

Účelem kontroly je zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a srovnání zjištěné skutečnosti s právem předpokládaným stavem.

Pokud je zjištěn nesoulad s předpisy, je účelem kontroly také

- a) vymezení odchylek, chyb a nedostatků (dále jen "nedostatků") a případné zjištění jejich příčin
- b) uložení opatření k odstranění nedostatků, eventuálně uložení požadavků na přijetí opatření k odstranění nedostatků

V celní správě jsou vykonávány druhy kontrol dle Vnitřního předpisu č.:22/2021

Vnitřní kontrolní činnost v Celní správě České republiky:

- a) kontrola provedená odborným útvarem na CÚ
- b) kontrola provedená odborným útvarem na jiném odborném útvaru GŘC
- c) kontrola provedená služebními funkcionáři

8.1 Plánování vnitřní kontrolní činnosti

Kontroly jsou v rámci celní správy prováděny ve formě

- a) kontroly plánované
- b) kontroly operativní, vycházející z aktuálních potřeb operativního řízení

Kontroly plánované jsou jednotlivými agendami zpracovávány na kalendářní rok dopředu. Každý odborný pracovník (příslušník) ve spolupráci se služebními funkcionáři přihlíží při stanovení tohoto plánu ke stanoveným trendům, které by mohly negativně ovlivnit výslednou činnost celníka nebo jméno celní správy u veřejnosti. Plánovaná kontrolní činnost je zpracovávána všemi odbornými útvary, mezi které patří i výše uvedený odbor 50 GŘC (na jejich intranetových (vnitřních) stránkách jsou pak plánované kontroly vyvěšeny (a to včetně kontrol provedených služebními funkcionáři). V případě, že nastanou okolnosti, které neumožňují ve stanoveném plánu provést uvedenou kontrolu, musí být dopředu

vlastník procesu informován o této skutečnosti, která je posléze doplněna do plánu kontrol.

Podněty ke kontrole je oprávněn nařídit vlastník procesu, nebo ředitel odboru 50 GŘC. Řídicí služební funkcionář je oprávněn písemně požádat vlastníka procesu nebo ředitele odboru 50 GŘC o provedení kontroly na jím řízeném útvaru s tím, že tuto žádost řádně odůvodní. Vlastník procesu nebo ředitel odboru 50 GŘC písemně vyrozumí řídicího služebního funkcionáře o způsobu vyřízení žádosti ve lhůtě 10 dnů ode dne jejího doručení odbornému útvaru.

Tabulka 1 Část kontrolního plánu se zaměřením na celní úřady⁹

Plán vnitřních kontrol Celní správy ČR na rok 2022
1. Kontroly provedené odborným útvarem

Č. j. 270-12/2022-900000-501

Por. číslo	Kontrolující odborný útvar GŘC	Kontrolovaný		Předmět kontroly	Měsíc zahájení kontroly	Poznámka
		Celní úřad pro	útvary			
1	Odbor 33 – Dohledu	hl. město Prahu	Odbor 6 Dohledu, Praha 10	Kontrola výkonu služby se služebním psem; kontrola ustájení a výživového stavu služebních psů	02/2022	
18	Odbor 21 – Celní	hl. město Prahu	Odbor 2 Celní, Praha 10	Problematika řízení o odmítnutí prohlášené celní hodnoty a dodržování postupů stanovených v MI 13/2016, MI 26/2017 a zahrnování připočítatelných a odečítatelných nákladů	04/2022	
19	Odbor 33 – Dohledu	Jihočeský kraj	Odbor 6 Dohledu, České Budějovice	Kontrola v oblasti hazardních her	04/2022	
22	Odbor 21 – Celní	Jihomoravský kraj	Oddělení 51 Následných kontrol, Brno	Provádění kontrol po propuštění zboží a kontrol Intrastatu	04/2022	
27	Odbor 21 – Celní	Středočeský kraj	CÚ pro Středočeský kraj	Správa příjmů tradičních vlastních zdrojů Evropské unie	04/2022	
33	Odbor 21 – Celní	Praha Ruzyně	Odbor 2 Celní, Praha 6	Obecná bezpečnost výrobků	04/2022	
34	Odbor 33 – Dohledu	Královéhradecký kraj	Odbor 6 Dohledu, Hradec Králové	Kontrola v oblasti máku setého a konopí	05/2022	
36	Odbor 21 – Celní	Liberecký kraj	Oddělení 21 Celní, Liberec 6	Mezinárodní sankce a zboží dvojího užití	05/2022	
37	Odbor 33 – Dohledu	Olomoucký kraj	Odbor 6 Dohledu, Olomouc	Aplikace Mobilní dohled	05/2022	
39	Odbor 33 – Dohledu	Plzeňský kraj	Odbor 6 Dohledu, Plzeň	Kontrola plnění pokynu k provedení činnosti v rámci kontrolních akcí	05/2022	
40	Odbor 33 – Dohledu	Plzeňský kraj	Odbor 6 Dohledu, Plzeň	Kontrola výkonu služby se služebním psem	05/2022	
42	Odbor 21 – Celní	Středočeský kraj	Odbor 2 Celní, Zdiby	Aplikace tarifních kvót, jejich správa a kontrola celních dohledů pro DG TAXUD	05/2022	
43	Odbor 21 – Celní	Středočeský kraj	Oddělení 22.2 Celní, Kladno	Společná zemědělská politika (AGRIM, V11) + opatření na dovoz a vývoz chmele	05/2022	

⁹ CELNÍ SPRÁVA ČESKÉ REPUBLIKY, *Plán vnitřních kontrol CS na rok 2022*, Online. 2023. Dostupné z: [Intranet CS - Vnitřní kontrolní činnost \(mfcr.cz\)](#). [pro oprávněné uživatele]. [cit. 2024-03-12].

44	Odbor 21 – Celní	Kraj Vysočina	Oddělení 51 Následných kontrol, Střítež u Jihlavy	Provádění kontrol po propuštění zboží a kontrol Intrastatu	05/2022	
57	Odbor 33 – Dohledu	Olomoucký kraj	Odbor 6 Dohledu, Olomouc	Kontrola výkonu služby; kontrola ustájení a výživového stavu služebních psů	06/2022	
61	Odbor 21 – Celní	Pardubický kraj	Odbor 2 Celní, Pardubice	Veterinární zboží	06/2022	
63	Odbor 21 – Celní	Středočeský kraj	Oddělení 51 Následných kontrol, Praha 1	Provádění kontrol po propuštění zboží a kontrol Intrastatu	06/2022	
66	Odbor 21 – Celní	Praha Ruzyně	CÚ Praha Ruzyně	Správa příjmů tradičních vlastních zdrojů Evropské unie	06/2022	
68	Odbor 33 – Dohledu	Jihočeský kraj	Odbor 6 Dohledu, České Budějovice	Aplikace Mobilní dohled	07/2022	
69	Odbor 33 – Dohledu	Liberecký kraj	Odbor 6 Dohledu, Liberec 6	Kontrola výkonu kontrolní činnosti časového zpoplatnění (EDZ)	07/2022	
70	Odbor 33 – Dohledu	Liberecký kraj	Odbor 6 Dohledu, Liberec 6	Kontrola v oblasti hazardních her	07/2022	Žádost o změnu plánu č.j. 49156/2022-900000-331 ze dne 30. 9. 2022. Kontrola bude provedena v roce 2023.
76	Odbor 33 – Dohledu	Středočeský kraj	Odbor 6 Dohledu, Benešov u Prahy	Kontrola v oblasti máku setého a konopí	08/2022	
77	Odbor 21 – Celní	Kraj Vysočina	Odbor 2 Celní, Střítež u Jihlavy	Původ zboží	08/2022	
78	Odbor 21 – Celní	hl. město Prahu	Oddělení 51 Následných kontrol, Praha 10	Provádění kontrol po propuštění zboží a kontrol Intrastatu	09/2022	
79	Odbor 33 – Dohledu	Jihočeský kraj	Odbor 6 Dohledu, České Budějovice	Kontrola přeshraničení přepravy odpadů	09/2022	Žádost o změnu plánu č.j. 49156/2022-900000-331 ze dne 30. 9. 2022. Kontrola bude provedena v roce 2023.
81	Odbor 33 – Dohledu	Jihomoravský kraj	Odbor 6 Dohledu, Brno	Kontrola v oblasti hazardních her	09/2022	
93	Odbor 21 – Celní	Středočeský kraj	Oddělení 22.7 Celní, Rudná	Kontrola dovozů zařízení obsahující FPLYNY dle nařízení 517/2014	09/2022	
95	Odbor 21 – Celní	Ústecký kraj	Odbor 2 Celní, Ústí nad Labem	Sazební zařazení zboží	09/2022	
96	Odbor 21 – Celní	Ústecký kraj	Odbor 2 Celní, Ústí nad Labem	Zahraníční obchod s vojenským materiálem a zbraně	09/2022	
97	Odbor 21 – Celní	Ústecký kraj	Odbor 2 Celní, Ústí nad Labem	Společná zemědělská politika (AGRIM, VI1) + opatření na dovoz a vývoz chmele	09/2022	
98	Odbor 21 – Celní	Ústecký kraj	CÚ pro Ústecký kraj	Správa příjmů tradičních vlastních zdrojů Evropské unie	09/2022	
100	Odbor 33 – Dohledu	Zlínský kraj	Odbor 6 Dohledu, Zlín	Používání kamerového systému vozidlových kamer při kontrolní činnosti	09/2022	
101	Odbor 21 – Celní	Praha Ruzyně	Odbor 2 Celní, Praha 6	Chemické látky a směsi 06	09/2022	
108	Odbor 21 – Celní	Jihomoravský kraj	Odbor 2 Celní, Brno-Slatina	Aplikace tarifních kvót, jejich správa a kontrola celních dohledů pro DG TAXUD	10/2022	
113	Odbor 33 – Dohledu	Středočeský kraj	Odbor 6 Dohledu, Benešov u Prahy	Kontrola výkonu služby se služebním psem; kontrola ustájení a výživového stavu služebních psů	10/2022	
114	Odbor 21 – Celní	Ústecký kraj	Odbor 2 Celní, Ústí nad Labem	Aplikace obchodně politických opatření TARIC a pozastavení všeobecných cel společného celního sazebníku	10/2022	
116	Odbor 33 – Dohledu	Kraj Vysočina	Odbor 6 Dohledu, Střítež u Jihlavy	Kontrola v oblasti zaměstnávání cizinců	10/2022	Žádost o změnu plánu č.j. 49156/2022-900000-331 ze dne 30. 9. 2022. Kontrola bude provedena v roce 2023.
117	Odbor 33 – Dohledu	Kraj Vysočina	Odbor 6 Dohledu, Střítež u Jihlavy	Kontrola výkonu kontrolní činnosti v systému el. Mýta	10/2022	
121	Odbor 21 – Celní	Zlínský kraj	Odbor 6 Dohledu, Zlín	Vymáhání práv duševního vlastnictví	10/2022	
125	Odbor 33 – Dohledu	Moravskoslezský kraj	Odbor 6 Dohledu, Bohumín	Kontrola připravenosti mobilních skupin v rámci celostátní radiální monitorovací sítě	11/2022	Žádost o změnu plánu č. j. 59731/2022-900000-331 ze dne 30. 11. 2022 - Kontrola bude provedena v roce 2023.
126	Odbor 21 – Celní	Pardubický kraj	CÚ pro Pardubický kraj	Správa příjmů tradičních vlastních zdrojů Evropské unie	11/2022	

8.2 Vnitřní předpis č. 22/2021 Vnitřní kontrolní činnost v Celní správě České republiky

Tento vnitřní předpis **Chyba! Záložka není definována.**, jak již z výše uvedeného vyplývá, upravuje jednotný postup orgánů celní správy a služebních funkcionářů při provádění vnitřní kontrolní činnosti. Ustanovení tohoto předpisu se nevztahují na kontrolu:

- a) dodržování režimu dočasně práce neschopných zaměstnanců
- b) přítomnosti alkoholu nebo jiných návykových látek u zaměstnanců

Vnitřní kontrolní činností je souhrn činností souvisejících s plánováním, prováděním, dokumentací a vyhodnocováním kontrol prováděných odbornými útvary a služebními funkcionáři v orgánech a útvarech CS (dále jen „kontrola“) jako součást prvků vnitřního kontrolního systému.

V předchozí kapitole je uveden výčet vnitřních kontrol pro rok 2022 (rok 2023 nebude součástí této práce, neboť zahájené kontroly v tomto období přechází i do roku 2024).

V souladu s technologickým pokrokem se náležitosti uvedených kontrol ukládají do speciálního formulářového softwaru. Celník, který pak provádí plánovanou kontrolu, vytvoří prostřednictvím tohoto softwaru Oprávnění ke kontrole, které musí být potvrzeno služebním funkcionářem. Dalším krokem kontrolujícího je v případě plánované kontroly vystavení Oznámení o kontrole. Autor této práce byl v minulosti součástí uvedeného systému. Jako klíč k výběru kontrolní činnosti využíval výše uvedeného systému Mobilní dohled (podle výslednosti činnosti, podle dokladů uložených v systému, podle počtu vybraných finančních prostředků (pokuty nebo kauce)). Jakmile je ve formulářových vzorech uloženo oznámení o kontrole, je touto písemností s dostatečným předstihem informován dotčený celní úřad (kontroly lze provádět jednak přímou kontrolou na místě, a v některých případech být součástí praktické činnosti, nebo mohou být prováděny pouze prostřednictvím ověření a ztotožňování informací uložených v databázích celní

správy). Přímá kontrola na místě je zahájena prostřednictvím předložení Oprávnění ke kontrole. V rámci kontroly musí být kontrolující skupině umožněn přístup k informačním zdrojům, záznamům z provedených kontrol, protokolům, rozhodnutím v jiných písemnostech, které jsou součástí kontroly (kontroly jsou vždy zaměřeny na předem stanovené období, a to především z důvodu možnosti předložení požadovaných písemností, kdy současná struktura celní správy umožňuje, aby kontrolovaným úřadem byl např. Celní úřad pro Jihomoravský kraj, který sídlí v Brně, ale podklady ke kontrole byly vytvořeny na jeho pracovišti u hraničního přechodu Lanžhot. Po zajištění podmínek ke kontrole prověří kontrolní skupina (složená nejčastěji ze dvou kontrolních pracovníků) předložené podklady a pokud je to možné, vystaví na místě kontrolní protokol. Standardní lhůta pro vystavení kontrolního protokolu vnitřním předpisem je 30 dní (ve výjimečných případech může být tato lhůta prodloužena na 60 dní). Veškeré písemnosti vytvořené v rámci kontrolní činnosti musí být elektronicky podepsány každým členem uvedeným na jednotlivém výstupu.

Protokol o kontrole by měl zaznamenat veškerá zjištění, úkony nebo rozhodnutí, která byla na místě kontroly učiněna. Celník, který provedl vnitřní kontrolu, musí vyhodnotit výsledek své činnosti známkou. Současný předpis umožňuje známkování v tomto rozsahu:

- a) úroveň 0: bez nedostatku
- b) úroveň 1: nedostatek spočívající v nesouladu vykonávaných činností s předpisy nebo nedostatek, který může mít nebo má dopad na příjmy a výdaje státního rozpočtu nebo na příjmy do rozpočtu Evropské unie a nedosahuje-li intenzity podezření ze spáchání trestného činu
- c) úroveň 2: nedostatek spočívající v podezření ze spáchání trestného činu

Autor práce se s uvedeným známkováním neztotožňuje, neboť jak je uvedeno v příloze této práce, kontrola byla zaměřena na určitý předmět kontroly, ale byly při ní zjištěny nedostatky, které se tohoto zaměření netýkaly. Proto je nejen dle autora, ale i jeho spolupracovníků provádějících obdobnou činnost, stávající

rozsah známek nedostačující. On i jeho spolupracovníci doporučují známkování rozšířit.

Autor na základě výše uvedeného kontaktoval odpovědnou osobu, která se přímo podílela na tvorbě tohoto známkování. Odpověď, proč je takto stanovena stupnice známkování, byla jednoznačná. Takovýto způsob hodnocení byl konzultován s jednotlivými celními úřady a ty si tento způsob vyžádaly.

9 Podání (stížnost nebo další podněty)

Celní správa České republiky jako každá moderní organizace provozuje jednak své vlastní stránky, ale i ostatní takzvaná vlákna sociálních sítí. Jelikož jsou sociální sítě předmětem užší skupiny našich obyvatel, přistoupila celní správa k přijímání jakýchkoliv podnětů (i když dle návodu jde hlavně o podněty proti korupčnímu jednání příslušníků celní správy).

The screenshot shows the website of the Czech Customs (Celní správa České republiky). The main navigation bar includes links for 'O nás', 'Celní úřady', 'Clo', 'Daně', 'Další kompetence', 'Evropská unie', 'Applikace', 'Kontakty', and 'Formuláře online'. The page title is 'Oznámení porušování předpisů'. The main content area contains a list of questions to help identify violations, such as 'Víte o nelegálně provozované herně?' and 'Znáte nějaký obchod s nekalkovanými cigaretami?'. Below the list is a form with a text input field containing 'ZZVUT' and a 'ULOŽIT' button. The right sidebar features quick links to various applications and sections like 'KARIÉRA', 'BOJUJEME PROTI PODVODŮM', and 'STOP KORUPCI'.

Oznámení porušování předpisů

Celní správa České republiky je bezpečnostním sborem, jehož posláním je ochrana ekonomických a bezpečnostních zájmů České republiky a Evropské unie a jejich občanů. Aktivně podporujeme obchod a bojujeme proti podvodům.

Máte informace o protiprávním jednání? Sdělte nám je!

- Víte o nelegálně provozované herně?
- Znáte nějaký obchod s nekalkovanými cigaretami?
- Víte o prodeji závadného alkoholu bez kontrolních pásek?
- Natankovali jste nekvalitní benzin nebo naftu?
- Koupili jste na internetu padělek místo originálu?
- Setkáváte se s podomním nebo pouličním prodejem padělků např. parfémů anebo motorových pil?
- Prodávají se u Vás na tržnici padělky oblečení a bot?
- Viděli jste, že někde pracují ilegálně cizinci?
- Vyskytuje se ve Vašem okolí prodej drog nebo nelegálních léků?
- Dováží a levně prodává někdo pohonné hmoty nebo topný olej z ciziny?

Pokud se setkáte s jakýmkoliv porušováním právních předpisů v působnosti Celní správy, můžete nás upozornit pomocí níže

101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zadejte text z obrázku:

ZZVUT

ULOŽIT

Další kontakty

E-mail : podatelna@cs.mfcr.cz
Telefon : + 420 261 331 111
+420 261 333 333

Stránka byla publikována dne: 16.05.2018 14:24

Rychlé odkazy k aplikacím

- > cPortál
- > INTRASTAT
- > EORI
- > eCEP
- > EORI AD-HOC
- > TARIC CZ
- > NCTS
- > MRN
- > TISK ROZHODNUTÍ
- > KURZOVNÍ LÍSTEK
- > NEDOSTUPNOST
- > METODIKA

KARIÉRA
Nábor nových zaměstnanců k CS ČR

BOJUJEME PROTI PODVODŮM
Máte informace o protiprávním jednání? Sdělte nám je!

STOP KORUPCI
Máte podezření na korupční jednání zaměstnanců Celní správy ČR?

Obrázek 3: Částečný výčet pro oznámení o porušování předpisů¹⁰

Formulář pro předání informací Celní správě České republiky týkající se porušování právních předpisů
Položky označené * jsou povinné a je třeba je vyplnit

VOLNÝ TEXT INFORMACE *

KONTAKTNÍ ÚDAJE

Jméno

Příjmení

E-mail

Telefon

Souhlasím se zpracováním osobních údajů

Při zpracování osobních údajů Celní správa dbá na dodržování zásad zabezpečení a důvěrnosti zaručující soulad se zákonem č.

Rychlé odkazy k aplikacím

- > cPortál
- > INTRASTAT
- > EORI
- > eCEP
- > EORI AD-HOC
- > TARIC CZ
- > NCTS
- > MRN
- > TISK ROZHODNUTÍ
- > KURZOVNÍ LÍSTEK
- > NEDOSTUPNOST
- > METODIKA

 KARIÉRA
Nábor nových zaměstnanců
k ČS ČR

 **BOJUJEME PROTI
PODVODŮM**
Máte informace o protiprávním
čínění? [Rozdělte nám je!](#)

Obrázek 4: Formulář [Oznámení porušování předpisů](#)¹⁰

The screenshot shows the website of the Czech Customs Administration (CELNÍ SPRÁVA ČESKÉ REPUBLIKY). The main navigation bar includes links for 'O nás', 'Celní úřady', 'Clo', 'Daně', 'Další kompetence', 'Evropská unie', 'Aplikace', 'Kontakty', and 'Formuláře online'. A search bar is located on the right. The page title is 'Společně proti korupci'. The main content area contains the following text:

Vaše poznatky nebo podezření na korupční jednání zaměstnanců Celní správy ČR můžete oznámit (i anonymně) prostřednictvím níže uvedených kontaktů.

Pro úspěšné vyřízení Vašeho oznámení jsou důležité zejména následující informace:

1. identifikace osob podezřelých ze spáchání korupčního jednání,
2. podrobný a souvislý popis, včetně časového sledu (např. kdo, kdy, kde a jakým způsobem se korupčního jednání dopustil),
3. konkrétní důkazy o korupčním jednání nebo jiné konkrétní poznatky podporující Vaše podezření,
4. kontaktní údaje na Vás, a to pro případ potřeby upřesnění informací uvedených v oznámení; uvedení kontaktních údajů však není povinné, pokud si přejete zůstat v anonymitě.

Protikorupční telefonní linka Celní správy ČR: +420 800 232 222

Na této bezplatné telefonní lince je možno podávat oznámení 24 hodin denně. Pro příjem podání v mimopracovní době je linka vybavena záznamníkem.

Online formulář pro oznámení korupčního jednání zaměstnanců Celní správy ČR: [Formulář pro oznámení korupčního jednání](#)

Inteligentní formulář (zfo) umožňuje přímé vyplnění a přímé odeslání.

Obrázek 5: Formulář [Společně proti korupci](#)¹¹

¹⁰ CELNÍ SPRÁVA ČESKÉ REPUBLIKY, *Společně proti korupci*, Online. 2024. Dostupné z: <https://www.celnisprava.cz/cz/o-nas/spolecne-proti-korupci/Stranky/default.aspx> [cit. 2024-03-12].

¹¹ CELNÍ SPRÁVA ČESKÉ REPUBLIKY, *Společně proti korupci*, Online. 2024. Dostupné z: <https://www.celnisprava.cz/cz/o-nas/spolecne-proti-korupci/Stranky/default.aspx> [cit. 2024-03-12].

10 Postup přijetí podání, podnětu nebo stížnosti

10.1 Vnitřní předpis č.:38 / 2017 Evidence stížností, petic a podnětů v Celní správě České republiky

10.1.1 Podání

Tento vnitřní předpis stanoví, co je vlastně podání, jakým způsobem je podat, co má obsahovat a další náležitosti v souladu se správním řádem, který uvedené náležitosti dle autora do svého textu velice obratně zapracoval. Jak je výše uvedeno může kdokoliv (osoba s jakoukoliv právní subjektivitou), kdo má přístup k internetu, podat podání například prostřednictvím webové stránky celní správy, na které jsou mimo jiné uvedeny další způsoby oznámení například protikorupčního jednání. Současně je na těchto webových stránkách možnost podání z e-mailu na e-mail nebo podání telefonické. Tyto způsoby podání pak „končí“ na podatelně dotčeného orgánu, který je distribuuje pověřeným orgánům. Dle autora se staly i situace, kdy byla podání podána přímo na odborný útvar buďto osobně, nebo prostřednictvím telefonu. Jelikož jsou kontrolní činnosti celníků zaměřeny i na provozování podnikatelské činnosti, mohou se zpracovatelé podání setkat i s případy, že podatelem je právnická osoba, která byla předmětem kontroly, nebo která je informována o kontrolních mechanismech a povinnostech celníků.¹²

Aby bylo možné na podané podněty reagovat, musí vždy směřovat proti konkrétnímu úkonu, či osobě, která je součástí bezpečnostního sboru.

Dle informací zaměstnanců, kteří se podněty zabývají, dochází jednak k potvrzení předmětu podání, ale i k případům, kdy jsou kontrolní orgány nástrojem pomsty podatele. Pokud nemá podání uvedené náležitosti, je důležité prozkoumat uvedené informace a předmět podání, k čemuž mohou být využity údaje uvedené

¹² CELNÍ SPRÁVA ČESKÉ REPUBLIKY, *Oznámení porušování předpisů*. Online. 2024. Dostupné z: [Oznámení porušování předpisů | Celní správa ČR \(celnisprava.cz\)](https://www.celnisprava.cz/). [cit. 2024-03-12].

v systému Mobilní dohled (tato aplikace mimo jiné sleduje činnosti celníků, při kterých dochází k takzvaným lustracím, aby nedocházelo k jejich zneužití), nebo v jiných systémech celní správy, ve kterých jsou uvedeny závěry z kontrolních činností, a to například za využití dostupných informací o předmětu podání.

Jak již bylo uvedeno v textu této práce, jsou všechna podání, nebo jiná oznámení na „nestandardní postupy“, zpracovávána především prostřednictvím oddělení podatelen jednotlivých orgánů, které pak na základě stanoveného postupu vyhodnocují důvodnost podání.

Standardní postup po přijetí podání je analýza provedená v prostředí celní správy prostřednictvím odboru 60 Analýzy a informační podpory. Nedostatek formy nikdy není důvodem k odmítnutí podání. V praxi se bohužel, jak již bylo uvedeno, stávají podání někdy takzvanou mstí ne proti jednotlivým kontrolním pracovníkům, ale proti nastavenému systému. Proto by z podání nebo podnětu mělo být zřejmé, čeho se týká a čeho se podatel domáhá. Jasně formulovaný obsah totiž kontrolnímu orgánu umožní, aby podnět náležitě a objektivně posoudil a dospěl k závěru o jeho důvodnosti či nedůvodnosti. Z podání nebo jiného podnětu by mělo být současně zřejmé, čeho a jakého orgánu se toto podání týká. Kontrolní orgány jsou při zjištění, že je podnět důvodný, povinny zahájit řízení v dané věci a přistoupit k výkonu činnosti uvedené v podání. V případě, že je součástí i žádost o sdělení prověření výsledku protiprávního jednání celníka, je tento žadatel povinen oznámit, že uvedené podání obdržel, nebo že není k podání příslušný. Jak již bylo uvedeno, je i pro případ podání nastaven postup, který má oporu v legislativě České republiky. Náležitosti podání jsou tedy uvedeny v ustanovení § 37 správního řádu, který blíže specifikuje jejich podklady a jejich účel. Celník, který přijal určité podání musí do 5 dnů od jeho obdržení potvrdit jeho přijetí (v případě celních úřadů dochází k tomuto potvrzení vždy přijetím daného podání). Podání je datováno dnem, kdy ho dotčený orgán obdržel. Pakliže obdrží celní správa podání, ke kterému není oprávněna, postoupí jej místně nebo věcně příslušné složce (orgánu).

Podání proti postupu celníka je řešeno ve výjimečných případech, neboť proti postupu celníka je kontrolovaná osoba oprávněna použít řádných či mimořádných prostředků. Pokud však dojde k situaci, kdy je učiněno podání nad rámec uvedených prostředků, musí je dotčený orgán vyřídit ihned, nebo v průběhu následujícího řízení. Jako každá žádost, tak i podání musí obsahovat náležitosti stanovené zákonem. Pokud nemá podání náležitosti, na základě kterých lze určit předmět, útvar, osobu a ostatní náležitosti, jedná se o nesrovnalosti, které musí podatel na podkladě výzvy odstranit. Kontrolní orgán má oprávnění podání zastavit (nepokračovat v jeho dalším projednávání), pakliže nebudou nedostatky podání ve stanovené lhůtě odstraněny.

Podání, nebo stížnost? Jaký je v nich rozdíl? Na tyto otázky odpovídá správní řád svým ustanovením § 175. V uvedeném ustanovení je řešen institut stížnosti, který lze použít nejen proti přímému, ale i proti nepřímému jednání kontrolujícího. Jak již bylo uvedeno v úvodu této práce, jsou policisté i celníci vázáni nejen legislativními pravidly, ale i vnitřními předpisy, jejichž výčet je tak široký, že jej nelze v této práci uvést (např. kodexy policie nebo celní správy). Na podání stížnosti se obecně vztahují obdobné požadavky jako na podání dle § 37 správního řádu. Ze stížnosti by proto mělo být patrné, kdo ji podává, které věci se týká a co se navrhuje (§ 37 odst. 2 správního řádu). Stížnost by měla na základě výše uvedeného obsahovat především ty náležitosti, které jsou třeba pro její vyřízení. Správní řád je aplikován obdobně, pokud stížnost nemá všechny náležitosti kvalifikovaného podání, tj. postup k odstranění nedostatků. U stížnosti, která postrádá náležitosti, kdy policista nebo celník není schopen řádně vyřešit tato podání, vyzve příjemce protistranu k jejich doplnění v přiměřené lhůtě. Současně protistranu poučí o tom, že pokud nesrovnalosti, které by bránily dalšímu řízení, neodstraní, nebude se stížností nadále zabývat. Stížnost učiněná v elektronické podobě (např. prostřednictvím datové zprávy nebo e-mailu) musí být podepsána uznávaným elektronickým podpisem (konkrétní typ elektronického podpisu, který je nutné pro podepsání podání použít, je stanoven v § 6 odst. 1. zákona č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce). Pokud je stížnost podávána prostřednictvím datových stránek, nemusí být

podepsána uznávaným elektronickým podpisem, neboť autenticitu dokumentu zajistí samotný systém datových schránek. Stížnost se podává v českém jazyce nebo jazyce slovenském. Pokud podatel neovládá český jazyk, ve kterém musí být písemnosti předkládány, vyhotoví v cizím jazyce originální znění a současně v úředně ověřeném překladu do jazyka českého (pokud správní orgán nesdělí stěžovateli, že takový překlad nevyžaduje). Pakliže bude podání předáno bez podpisu, nebo bez uvedení adresy pro doručování a z podání nelze stěžovatele ani jiným způsobem identifikovat (e-mailová adresa se považuje za dostačující), považuje se stížnost za anonymní podání. Takové podání se dle jeho obsahu v individuálním případě posuzuje jako podnět k výkonu dohledu či dozoru nebo kontroly nebo jako podnět ke zlepšení činnosti, k odstranění nedostatků v činnosti správního orgánu apod. Stížnost přijímá orgán, který vede řízení. Všechny stížnosti je vhodné vést v centrální evidenci stížností. Pokud nelze ústní stížnost vyřídit ihned, sepíše o ní dotčený orgán písemný záznam. Aby bylo podání dohledatelné, řídí se jejich zpracovatelé mimo správního řádu i zákonem č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě, ve znění pozdějších předpisů, a jeho prováděcími vyhláškami. Příjemce stížnosti řádně prošetří všechny skutečnosti ve stížnosti uvedené. V případě potřeby vyslechne příjemce podání osoby, proti nimž stížnost směřuje, popřípadě další osoby, které mohou přispět k objasnění věci. Stížnost se vyřizuje na rozdíl od podání nejpozději do 60 dnů ode dne jejího doručení. O vyřízení stížnosti musí být stěžovatel v této lhůtě vyrozuměn. Ve výjimečných případech může být lhůta překročena, pokud nebylo možné zajistit veškeré podklady, kdy je doporučováno o těchto závěrech stěžovatele informovat. Příjemce musí, pokud je to ze stížnosti vyplývající, o výsledcích svých jednání informovat podatele. Pokud stěžovatel nesouhlasí s vyřízením stížnosti, lze doporučit, aby byly veškeré závěry přezkoumány. Pakliže dojde ke zjištění nesrovnalostí, vyrozumí o tom zpracovatel stěžovatele. Jinak předá stěžovateli informaci o tom, že neshledal důvody ke změně již učiněných závěrů. Je vhodné, aby příjemce vedl evidenci přijatých stížností v písemné, případně i v elektronické podobě. Evidence obsahuje zejména:

a) číslo jednací, spisovou značku

- b) datum přijetí stížnosti
- c) jméno, případně jména, příjmení nebo název a adresu místa trvalého pobytu nebo sídlo stěžovatele anebo adresu pro doručování
- d) označení orgánu, který stížnost postoupil
- e) předmět stížnosti
- f) údaj o tom, kdy a komu byla stížnost, případně její část, postoupena k vyřízení
- g) vyhodnocení důvodnosti stížnosti
- h) datum vyrozumění stěžovatele o způsobu vyřízení

Státní správa je na základě legislativních zásad povinna vykonávat své činnosti v souladu se zásadami hospodárnosti, rychlosti a dobré správy. V textu této části byly uvedené lhůty, které se k jednotlivým podkladům a jejich vyřizování vztahují. V případě, že nedojde k výslednému vyřízení po opakované žádosti, je možné podat u správního soudu žalobu, kterou se lze domáhat, aby v rámci podání bylo vydáno rozhodnutí nebo osvědčení. Další možností, kterou může občan využít ve vztahu k policii nebo celní správě, je žádost o informace. Žádosti o informace, včetně žádostí telefonických, se vyřizují neformálně a obratem. V případě, že je občan s ústním vyřízením své žádosti uspokojen, není zapotřebí další postup formalizovat, neboť by to znamenalo jen nárůst administrativy. Na vyřízení žádosti o informaci je stanovena lhůta 15 dnů ode dne jejího přijetí. Poslední možností, jak se může občan na státní aparát „obrátit“, je sepsání petice. Petiční právo je zaručeno čl. 18 Listiny základních práv a svobod, podle kterého má každý právo se sám nebo společně s jinými obracet na státní orgány a orgány územní samosprávy s žádostmi, návrhy a stížnostmi ve věcech veřejného nebo jiného společného zájmu.¹³

¹³ MINISTERSTVO VNITRA, *Podání ve veřejné správě*. Online. 2014. Dostupné z: [google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwjoiaLwKEAxWo9glHHaWjDGcQFnoECBEQAQ&url=https%3A%2F%2Fwww.mvcr.cz](https://www.mvcr.cz) [cit. 2024-03-12].

11 Kazuistika

11.1 Podání ve věci provozovatele překračujícího hmotnostní limity

Jak již bylo výše uvedeno, standardně se podněty zpracovávají prostřednictvím oddělení styku s veřejností a oddělení analýzy, které tyto zpracovává, vyhodnocuje a prostřednictvím příslušných databází předává příslušným celním úřadům k projednání.

Jak však praxe ukazuje, ne vše je jednotné a podle nastavených pravidel.

Jedním z případů, který neodpovídal nastaveným pravidlům, bylo podání ve věci nízkorychlostního kontrolního vážení.

Nízkorychlostní kontrolní vážení nepatří v činnosti celních úřadů k jejich prioritám, nicméně veřejnost je s touto činností seznamována nejen prostřednictvím sdělovacích prostředků, ale i informací uvedených na portálu celní správy.

Jelikož je autor této práce metodikem ve výše uvedené oblasti, předávají jeho kolegové ve výjimečných případech jeho kontakt, pokud jsou v rámci kontrol zjištěny nestandardní situace, nebo si to vyžadují okolnosti. Proto se stalo, že se na autora této práce 14. 05. 2019 obrátila fyzická osoba se žádostí o předání informací z jeho závislé činnosti. Jelikož podatel nechtěl předmět podání, či dotazu sdělit prostřednictvím telefonu, byla dohodnuta schůzka ke dni 02. 05. 2019. Tento den se žadatel dostavil do prostor Generálního ředitelství cel, kde byl ztotožněn dle platného občanského průkazu (dále jen „žadatel“). Autor pouze pro ilustraci uvádí, že se jednalo o žadatele ročníku 1964, který na sebe v rámci podání předal telefonické spojení. Podle podání byl žadatel bývalým zaměstnancem společnosti, která ho svým rozvozovým plánem a způsobem přepravy nutila překračovat stanovené hmotnostní limity a tím i ohrožovat ostatní účastníky silničního provozu.

V rámci podání bylo postupováno následovně:

Žadatel byl přijat na recepci autorem této práce a z důvodu zajištění jeho bezpečnosti a bezpečnosti objektu byl doprovázen na pracoviště oddělení Mobilního dohledu. Jelikož nebyl dopředu znám předmět jeho návštěvy, byl nejprve seznámen s činností celních úřadů (aby se nezdržoval zbytečně se svým smyšleným záměrem). Jak již bylo uvedeno osobu ztotožnili zaměstnanci recepcce, takže byl žadatel dle názoru autora již částečně psychicky uvolněn, a když byl poté posazen do kanceláře Mobilního dohledu, kde mimo něj a autora nebyla další osoba, bylo na něm vidět, že z něj prvotní stres z nového prostředí opadnul. To vedlo k jeho uvolnění a následnému posílení spolupráce při jednání. Žadatel sám od sebe začal rozhovor tím, že informace, které chce předat, nebylo možno sdělit ani prostřednictvím telefonu, ani prostřednictvím jiného prostředku. V rámci další komunikace byly předány informace o bývalém zaměstnavateli, jenž měl k dispozici vozidla, která měla odlišné údaje o největší technicky přípustné hmotnosti uvedené na štítcích výrobce vozidla a údajích uvedených v osvědčení o registraci vozidla (malý technický průkaz). Tato vozidla byla dle sdělení technicky „ponížena“ na vozidla do maximální hmotnosti 3 500 kg. Jelikož se vozidla používala pro přepravu především masných výrobků, které jsou vždy naloženy do úplného naplnění vozidla (bez ohledu na nosnost) byla přepravující vozidla dle předložených dokladů technicky nebezpečná, neboť přesahovala hodnoty, pro která byla dodatečně schválena. (Některá vozidla měla zpevněnou zadní nápravu – upravené tlumiče a pérování, tak aby si vozidla při větším zatížení „nesedala“, a to z důvodu vizuální kontroly. Vozidlům ale nebyly upraveny další komponenty např. brzdy, které při plném zatížení vozidla již vícekrát nevydržely nápor nákladu, a došlo k jejich fyzickému poškození).

Dle sdělení nejen podatel, ale i další řidiči byli nuceni provádět jízdy s takovými vozidly, i když věděli, že byla přetížená a v některých případech byli nuceni jezdit i proti pravidlům bezpečnosti silničního provozu a proti pravidlům uvedeným v zákoníku práce. Uvedeným jednáním docházelo k porušování uvedených pravidel, neboť v souladu se zákoníkem práce řidiči nebyli řádně propláceni za odpracované hodiny/výkon dle rozvozového plánu.

Zaměstnavatel žadatele byl na místě prostřednictvím dostupných databází prověřen a bylo potvrzeno, že provozuje především dopravu pro vlastní potřebu, tzn. že nepotřebuje žádné oprávnění k provozování nákladní dopravy. Zboží dodává z vlastního skladu umístěného na adrese sídla společnosti. Žadatel předal osobně seznam „linek“ (vytvořeným vlastním částečným seznamem), které mají jezdit s přetíženými vozidly na jednotlivých trasách, a to převážně v noci (řidiči používají pro stanovení trasy aplikaci WASE).

Žadatel na základě výše uvedeného požádal o zajištění kontrolního vážení. Jako důkaz o způsobu přetěžování byla předložena fotodokumentace dodacích listů ze dne 15. 04. 2019 (jeden rozvoz), ze kterých vyplývalo, že celková hmotnost nákladu činila 2 490 kg (schválená hmotnost nákladu byla 540 kg).

Z předložených dokladů (dodací list č. 512548) však vyplývalo, že uvedená společnost prováděla i dopravu pro cizí potřeby. Jelikož společnost nebyla držitelem oprávnění – Silniční motorová doprava – nákladní provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti nepřesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí, dochází v tomto případě k porušení zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů.

Vyjma porušování činnosti řidiče, hmotností vozidla a oprávnění k provozování dopravy se podnět dále týkal i způsobu nakládání s převáženým zbožím, spočívajícím v nedodržování hygienických pravidel a prodlužování (změny) doby spotřeby. V místě nakládky, která vždy probíhala v Hradci Králové, byly do vozidel nakládány „přepravky“ se zbožím, které byly v místě vykládky vyměněny za jiné, a to třeba od syrového masa bez jejich předchozího vyčištění (krev a zbytky masa). Poté se do nich v místě nakládky ukládalo další zboží (opět bez vyčištění). Skladování potravin mělo být již několikrát v minulosti kontrolováno místně a věcně příslušným kontrolním orgánem, který ale vždy vypracoval protokol bez porušení. Dle sdělení mělo docházet k úzkému napojení mezi kontrolory a kontrolovaným subjektem.

Změna data spotřeby měla být prováděna především u uzených ryb a to tak, že se zásilka převezla zpět do Polska, kde došlo k sejmutí původních etiket s informacemi o spotřebě a jejich nahrazení informacemi novými.

Žadatel předložil fotodokumentaci prostřednictvím mobilního telefonu. Aby měl kontrolní orgán co nejvíce podkladů pro zahájení kontrolní činnosti, byl žadatel požádán o předložení uložených dat v telefonu. Žádosti bylo vyhověno a data se stala součástí podání.

O uvedeném jednání byl nejen pro potřeby dalšího řízení učiněn úřední záznam, který byl žadateli nabídnut. Tento však převzetí, či jeho podepsání odmítnul. Sám žadatel si zřejmě v souvislosti s rozvojem technologií neuvědomil, že jeho fotodokumentace obsahovala i přesné GPS souřadnice, kde mělo k překládce zboží docházet.

V souladu s interními předpisy celní správy byl úřední záznam a další podklady předány k analýze a dalšímu řízení.

Jelikož se uvedený podnět týkal i ostatních kontrolních orgánů (hygiena, potravinářská inspekce), byla ve spolupráci s oddělením analýzy vytvořena oznámení o důvodném podezření z porušení právních předpisů pro potřeby následných kontrol.

Oddělení analýzy zapracovalo informace do systému plánování kontrol a Generální ředitelství cel současně vyhlásilo kontrolní akci pod krycím názvem „TARA“, jehož součástí byl seznam registračních značek vozidel, která společnost provozuje. Časový rozsah kontrolní akce pokrýval období od 03. 09. do 31. 10. 2021.

Společnost dopravce, která v rámci své obchodní činnosti zásobuje odběratele masnými výrobky z provozovny na území Královéhradeckého kraje, pro rozvoz zboží používá mimo jiných i 10 vozidel IVECO DAILY, které mají v technickém průkazu zapsanu maximální přípustnou hmotnost do 3 500 kg, a ta jsou v rámci pravidelných tras soustavně přetěžována. Vzhledem k délce jednotlivých tras je pravděpodobně ze strany řidičů porušována i doba řízení a odpočinku. Nakládka a odjezd ze skladu jsou realizovány převážně v pozdních nočních

a brzkých ranních hodinách. Trasy jednotlivých zásobovacích tras jsou rámcově stanoveny, nicméně v jednotlivých dnech týdne jsou přizpůsobovány dle potřeb společnosti. Na základě analýzy poskytnutých dat vykazuje nejméně změn pondělní trasa.

Při výkonu kontrolní činnosti bylo mimo jiné též uvedeno, že kontrolní hlídky mají zaměřit pozornost na dodací listy k převáženému zboží a prováděné kontroly zaměřené na dodržování bezpečnostních přestávek v rámci státního odborného dozoru dle zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů– možnost provádění silniční nákladní dopravy pro jiný subjekt.

V rámci vyhodnocení kontrolní akce bylo zjištěno, že došlo k 17 porušením a na místě byla vybrána pokuta ve výši 35 000 Kč (všichni řidiči s kontrolním vážením souhlasili).

Někdy jsou podání výsledkem zhrzeného jednání konkurence nebo bývalých zaměstnanců. V tomto případě však bylo podání výsledkem několika uvedených zjištění, která byla posléze konkrétním orgánům (celní úřady jsou v daných oblastech pouze v postavení kontrolních, nikoliv správních orgánů) předána k následnému řízení. Co nebylo v rámci tohoto případu uvedeno, je, že si žadatel nepřál informovat o výsledcích svého podání, proto mu daná zjištění nebyla předána.

11.2 Vnitřní (metodická) kontrola ADR

Mezi další oblast činnosti zabývající se podněty nebo zefektivněním kontrolní činnosti patří již uvedená vnitřní kontrolní činnost. Tato činnost je ovlivňována trendy, které se týkají protiprávní činnosti příslušníků ozbrojených složek. U Policie České republiky stanovuje priority pro vnitřní kontrolní činnost například policejní prezident (patří k nim především kontrola užívání alkoholu, omamných a psychotropních látek, skladování zbraní ve zbrojních skladech, evidence pokutových bloků).

V rámci celní správy je kontrolní činnost zaměřována jak na základě analytických nástrojů, tak na základě profesní znalosti jednotlivých celních úřadů metodikem pro danou oblast. Podle právních předpisů České republiky a interních předpisů celní správy, které je zapracovávají a upřesňují, existují postupy, které lze ověřit prostřednictvím zápisu do aplikace Mobilní dohled.

Metodici odboru 33 Dohledu Generálního ředitelství cel prostřednictvím tohoto nástroje (aplikace) získávají informace o činnostech v daných oblastech a současně jsou schopni vyhodnotit jednotlivé výstupy, popřípadě postupy prováděné jednotlivými celními úřady.

Kde nejsou kontroly, není co kontrolovat. Proto stačilo v rámci plánování kontrol nahlédnout do statistik jednotlivých celních úřadů zasílaných pravidelně prostřednictvím excelovských tabulek vytvořených Ministerstvem dopravy České republiky, neboť Evropská unie ukládá členským státům povinnost kontroly určitého penza řidičů, či vozidel dle provozovaných vozidel v členském státě.

Na základě analýzy dat byl ke kontrole vybrán Celní úřad pro Liberecký kraj. V souladu se zde uvedenými interními předpisy celní správy byla tato kontrola zapravována do seznamu kontrol.

Dotčený celní úřad byl pak instruován jednak prostřednictvím systému evidujícího prováděné kontroly, ale i prostřednictvím tzv. e-Satu, což je elektronický systém evidující spisové a skartační znaky přijatých a odeslaných písemností, který je provozován na základě zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů. Jak je uvedeno v příloze této práce, není možno plánovanou kontrolu zahájit bez příslušných oprávnění ke kontrole, nebo oznámení o zahájení kontroly. Vše je tedy řádně plánováno a dle autora se u těchto druhů kontrol nepředpokládá nějaké závažné porušení zákonů či interních předpisů.

Co dosud v této práci uvedeno nebylo, je, že kontrolní skupina se musí skládat minimálně ze dvou členů (což je důvodné i pro nezávislost sepsaného kontrolního protokolu).

Jakmile je stanovena kontrolní skupina zapíše se do systému kontrol a jakýmkoliv způsobem se informuje dotčený celní úřad o stanoveném záměru kontroly bez uvedení detailů o kontrole.

Jak již bylo uvedeno, kontrolovaný celní úřad je na základě zákonných zmocnění a interních předpisů povinen kontrolnímu orgánu zpřístupnit veškerá data či databáze, tak aby došlo k hladkému průběhu kontroly (z důvodu hospodárnosti se v současné době doporučuje provádět kontrolní činnosti prostřednictvím IT technologií, tj. bez osobní kontroly).

V příloze č. 1 autor přikládá podklady, na základě kterých byla metodická kontrola oznámena, zahájena a ukončena. Jak z textu protokolu o kontrole vyplývá, závěrem kontroly byla různá drobná porušení, která se ale k původnímu zaměření kontroly nevztahují. Výsledek kontroly byl konzultován s vedoucím funkcionářem kontrolní skupiny. Protože se porušení nevztahovala k porušení ani interních aktů řízení a ani stanovené legislativy, byla uvedená zjištění detailněji popsána v protokolu, ale výsledná známka hodnocení zůstala na označení: 0.

11.3 Podání ve věci „Cash Controls“

Cash controls je ve zjednodušené formě kontrola přeshraničního převozu hotovosti, která má svá specifika uvedena v zákoně č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon AML“, jehož označení pochází z anglického – Act on certain Measures against the Legalization of proceeds of crime and terrorist financing). Tento zákon stanoví, že osoba, která dováží nebo vyváží (z a do nečlenských států Evropské unie) například finanční prostředky v úhrnné výši převyšující 10 000 EUR, je tato povinna písemně oznámit příslušným orgánům dovoz a vývoz uvedených finančních prostředků (zákon AML je často veřejností zaměňován s oblastí mezinárodních sankcí, kterážto se vztahuje na určité osoby, nebo společnosti, nebo zboží a která se do povědomí veřejnosti dostala v souvislosti s děním na Ukrajině – sankce proti Rusku

a Bělorusku). Standardně jsou tyto kontroly prováděny na území České republiky v prostorách mezinárodního letiště Václava Havla v Praze.

Jak je uvedeno zákon AML stanovuje pravidla přepravy platných platidel v české nebo cizí měně, cestovních šeků nebo peněžních poukázek směnitelných za hotové peníze, cenných papírů na doručitele nebo komodity používané jako vysoce likvidní prostředky k uchování hodnoty, jimiž jsou zlaté slitky, nugety, hroudy (s obsahem zlata nejméně 99,5 %), též zlaté mince (s obsahem zlata alespoň 90 %) a to v celkové v úhrnné hodnotě 10 000 EUR nebo vyšší.

Zákon AML vychází z mezinárodního práva, a proto jsou podmínky v něm obsažené v souladu s ostatními právními normami členských států Evropské unie.

Pokud tedy osoba vstoupí, nebo vystoupí z území České republiky jiným způsobem než na uznaném mezinárodním letišti, měla by mít přepravu již nahlášenou v jiném členském státě, který má hraniční přechody s nečlenským státem Evropské unie.

Nicméně i přes výše uvedené pravidlo obdrželo Generální ředitelství cel dotaz, který byl současně směřován na adresu České národní banky a Finančního analytického úřadu - „Dotaz týkající se postupu při deklarování finanční hotovosti při vstupu na území EU“. Dotaz (dále jen „žádost“) podal občan ukrajinské národnosti (dále jen „žadatel“), který vstoupil na naše území při zahájení konfliktu na Ukrajině. Žadatel se prostřednictvím žádosti domáhá dodatečného „zlegalizování“ finančních prostředků, které si do České republiky při odchodu ze svého rodného města přivezl.

Žádost byla přijata prostřednictvím podatelny Generálního ředitelství cel, která ji předala oddělení Mezinárodních vztahů na základě organizačního řádu, neboť pokud občan řeší některou otázku z oblasti celní správy, může se na tyto příslušníky obrátit prostřednictvím telefonického dotazu (autor sám byl těmito příslušníky oslovován ve věcech tzv. technických dotazů).

Jelikož se nejedná o žádost, na kterou lze odpovědět bez dalšího řízení, byla tato předána odbornému útvaru.

Odborný útvar po prostudování žádosti dospěl k závěru, že pokud jí má být vyhověno, musí dojít k jejímu doplnění.

Žadatel byl proto vyzván k doplnění informací uvedených v žádosti a to především proto, aby kontrolní orgán věděl, jak bylo s finančními prostředky naloženo. Při dodatečném podání (Úřední záznam o podané vysvětlení) pak žadatel sdělil především:

- že navštívil minimálně 3x celní úřad a 4x finanční úřad, ale bez jakéhokoliv výsledku, protože jednání probíhala vždy jen ústně a bez písemného záznamu
- že se v prvních dnech ozbrojeného konfliktu přemísťovalo přes hranice Evropské unie takové množství obyvatel, že nebylo v silách polských kontrolních orgánů dosahovat cíle zákona AML (hraniční přechod, který měl být autorem použit byl ověřen dle předloženého pasu – razítko Korzowa)
- že přes snahu ukázání finančních prostředků, došlo ze strany kontrolních orgánů pouze ke kontrole cestovních dokladů
- kolik finančních prostředků přes hranice přepravoval
- kdo byl a je vlastníkem uvedených prostředků
- že chce uvedené finanční prostředky použít na stavbu domu a na podnikání.

Závěrem dodal, že chce začít žít rodinný a pracovní život bez pocitu protiprávního jednání, protože se jeho rodina v Česku zabydlela, má zde vybudované zázemí, že se začlenili do české kultury a že chtějí být v míru a klidu hodnotnými spoluobčany.

Podepsaný a autorizovaný Úřední záznam o podaném vysvětlení byl poté v souladu se spisovým řádem uložen do vnitřního komunikačního systému celní správy, prostřednictvím kterého budou uvedená zjištění – doplnění žádosti předána věcně příslušnému Finančnímu analytickému úřadu, se kterým v dané věci již proběhlo jednání, jehož závěrem je sdělení, že by se kontrolní orgány měly na obdobné žádosti (situace) připravit i u ostatních osob, které se usídlily na území České republiky a hodlají své finanční úspory využít například v oblasti podnikání.

K této žádosti musí autor uvést, že se jedná o záležitost z února roku 2024, a proto nelze uvést, k jakému závěru Finanční analytický úřad dospěl. Současně se autor domnívá, že by měla být v následujících dnech prověřena tvrzení vztahující se k předchozím marným podáním.

11.4 Podání ve věci nízkorychlostního kontrolního vážení

Nízkorychlostní kontrolní vážení provádí celní úřady na základě oprávnění uvedených v zákoně č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

Jak již bylo uvedeno standardně jsou přijatá podání analyzována a předávána k vyhlášení kontrolních akcí. Ve výjimečných případech se pak stává, že podatelna Generálního ředitelství cel předá podnět přímo odbornému útvaru. Tímto postupem obdržel odborný útvar informaci vztahující se k protizákonnému jednání přepravců dopravujících pro společnost zabývající se naskladňováním a prodejem potravin. Jednalo se o podání, které bylo anonymní, ale uvádělo informaci, že má docházet k přetěžování vozidel v blízkosti distribučního skladu.

Jelikož žádost/podání nebyla konkrétní, tzn. nebyly zde uvedeny názvy společností, registrační značky vozidel, druh přepravovaného zboží, dodavatelé, odběratelé, popřípadě další subjekty zabývající se přepravou zboží, nebylo možno postupovat jako v případech, kdy jsou známá data analyzována a až poté například se seznamem vozidel vozidle jednotlivých dopravců předávána k dalšímu postupu.

Protože byl podnět prostřednictvím výkonných orgánů vyhodnocen jako neodkladný, byl stanoven postup, který byl v dané situaci uznán jako nejpřínosnější. Příklad byl prostřednictvím vnitřního komunikačního systému předám místně příslušnému celnímu úřadu se stanovením minimálního počtu kontrol a termínu, do kterého musejí být tyto provedeny. Uvedený podnět byl do systému kontrol zaveden pod názvem „Lidl – Buštěhrad“.

Místně příslušný celní úřad na základě jiných pracovních záležitostí nebyl schopen dodržet termín původně naplánované doby zpracování, a proto bylo Generální ředitelství cel požádáno o prodloužení termínu o dva pracovní týdny (kontrolní akce byla vypsaná po prodloužení na období od 24. 3. do 15. 07. 2023).

Vzhledem k tomu, že kontrolních míst, na kterých je možno provádět nízkorychlostní vážení, není příliš, celní úřad oslovil místní obecní úřad obce, aby byl pro potřeby uvedeného vážení k dispozici prostor, který jinak slouží pro potřeby návštěvníků dané lokality.

I přes uvedená úskalí bylo v rámci kontrolní akce zkontrolováno 7 vozidel, která směřovala do distribučního skladu. Z těchto kontrol došlo ke zjištění porušení ve třech případech, která byla na základě zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů předána k dalšímu řízení úřadům obce s rozšířenou působností podle místa zjištění přestupku.

11.5 Podání ve věci nezákonného značení lihovin

Celní správa je jako správce daně mimo jiné kontrolním orgánem zabývajícím se kontrolou značení lihovin dle zákona č. 307/2013 Sb., o povinném značení lihu, ve znění pozdějších předpisů a s tím spojených povinností uvedených v zákoně č. 61/1997 Sb., o lihu, ve znění pozdějších předpisů.

Kontrolní činnosti příslušníků mobilního dohledu jsou ovlivňovány nejen „politickou“ situací v oblasti spotřebních daní, ale i trendy v dané oblasti. Ilustrací trendu je získání informací kontrolními pracovníky celní správy prostřednictvím Unie destilátérů (v tomto případě nebyly opět využity standardní postupy stanovené interními předpisy, při kterých by nejprve došlo k analýze dat, vyhodnocení použitých prostředků a popřípadě naplánování), jež prostřednictvím neformální komunikace podali informaci o porušování zákona. Svá tvrzení doložili nahraným videem – rozhovorem s majitelem baru. V něm se de facto v 19. minutě tohoto videa přiznávají, že destilují a vyrábějí sami gin. Součástí tohoto podání byly i odkazy na provozovny, ve kterých by k nelegální výrobě lihu mělo docházet. Důkazem měly nápojové lístky, které nabízely alkoholické nápoje, jež byly

upravovány v destilační koloně, čímž docházelo k nedovolené výrově lihu, i když byla původní lihovina řádně zdaněna.

Na základě výše uvedeného byla ve spolupráci s oddělením 333 Dohledu Generálního ředitelství cel vyhlášena celorepubliková kontrolní akce pod krycím názvem „KOLONA“, jejíž doba byla stanovena na období od 10. 7. 2023 do 11. 8. 2023.

V souladu s uvedenými informacemi byla kontrolní akce zaměřena na kontrolu provozoven – restaurací, barů, diskoték a – co do této doby nebylo standardem – na čajovny a kavárny. V rámci vyhlášené kontrolní akce byl stanoven minimální počet kontrol za kontrolní období a to minimálně 30 provozoven. V souvislosti s metanolovou aférou, kterou si všichni dobře pamatujeme, byla rozkazem ke službě stanovena minimální vybavenost kontrolní hlídky, a to především na:

- ramanův spektrometr (zařízení, prostřednictvím kterého je celník schopen zjistit v neporušené lahvi přítomnost metanolu, popřípadě lihovitost náplně kontrolované lahve)
- lihoměr
- hustoměr
- čtečku QR kódů atp.

V případě posílení nasazení těchto speciálních technických prostředků bylo možné po dohodě s koordinátorem Generálního ředitelství cel aktivovat v rámci některého z celních úřadů tzv. Mobilní laboratoř (jedná se o speciální technologické zařízení, které je schopno nahradit v určitých aspektech Celně technickou laboratoř, která je certifikována pro potřeby následného správního a trestního řízení, kdy mezi její přednosti, které nebyly předmětem uvedené kontroly, patří především odběr vzorů z cisternových vozidel se spodním plněním), kdy se primárně jednalo o Celní úřad pro Zlínský kraj, Celní úřad pro Olomoucký kraj a Celní úřad pro Moravskoslezský kraj.

Dle organizační struktury a možnosti většího pokrytí zkontrolovaných provozoven nasadil Odbor 6 Dohledu celních úřadů ve spolupráci s odborem 3 Daňovým

celních úřadů maximální množství sil a prostředků v rámci svých personálních zdrojů tak, aby bylo zkontrolováno jejich maximum.

V případě, že hlídka při kontrole zjistí porušení právních předpisů, vyhotoví krátký videozáznam (několik minut) a fotodokumentaci pracovníků pro případnou mediální prezentaci.

V rámci vyhlášené kontrolní akce bylo zkontrolováno 538 subjektů a v rámci těchto kontrol došlo ke zjištění porušení zákona v 76 případech, na základě kterých došlo k zajištění 819 litrů lihovin (pozměněných lihovin na základě dodatečného „pálení“ prostřednictvím destilačního zařízení).

12 Vyhodnocení podání

Jak již bylo uvedeno, podání, u kterých je možné plánování, příprava, shromažďování dat o subjektu, nebo objektu, a která nemusí řešena ihned, jsou evidována a předávána prostřednictvím nastavených pravidel.

Dle autora je nutno každé podání chápat jako podnětné, i když nedojde k jeho potvrzení. Nestandardní systém řešení podání, který byl především v kazuistice této práce, lze chápat jako jinou formu podání, či řešení obdrženého podnětu. Zde uvedená podání byla a jsou pro potřeby kontrolních orgánů velice podnětná, protože se nejednalo o případy, kdy chce podatel (žadatel) očernit další subjekty tím, že na ně zacílí zájem kontrolních orgánů. Kontrolní činnost v těchto případech nepůsobí pouze proti přímému přestupci, ale především preventivně, neboť v dnešní době IT technologií si dotčené subjekty o prováděných kontrolách předávají informace téměř v době zahájení kontroly, což působí především preventivně před dalším protiprávním jednáním. I kdyby nedošlo k ochranným účinkům přijatých podání, kontrolní orgán je povinen na základě již uvedeného toto podání přijmout, podat a reagovat na něj.

13 Taktika nebo technika

Byly při uvedených podáních využity kriminalisticko taktické postupy?

Jaké jsou kriminalisticko taktické postupy, které mohou být v rámci kontrolní činnosti celních úřadů využity?

„Kriminalisticko taktické postupy použitelné při objasňování trestné činnosti příslušníků a zaměstnanců bezpečnostních sborů.

Kriminalistická taktika je neoddělitelnou součástí kriminalistické vědy, která a zabývá zkoumáním zákonitosti vzniku, trvání, zániku a využívání paměťových stop a na tomto základě vypracovává metody, postupy a doporučení pro získávání a využívání paměťových stop a na tomto základě vypracovává metody, postupy a doporučení pro získávání a využívání a dokumentaci informací uložených v těchto stopách.

Podílí se na řízení problémů dokumentace a využívání možností technických prostředků pro organizaci a uskutečňování procesu poznání kriminalisticky relevantních událostí.¹⁴

Dělení kriminalisticko taktických metod

Kriminalisticko taktické metody lze dělit na:

Obecné otázky kriminalistické taktiky:

- Metody strukturální
- Kriminalistické verze
- Plánování a organizace řešení přestupků či trestných činů
- Prevence a
- Informatika

Metody dílčí:

- Výslech
- Ohledání

¹⁴ ČÁP, Jan. *Kontrola příslušníků a zaměstnanců bezpečnostních sborů*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2023, s. 89-93, ISBN 978-80-7251-553-0.

- Zadržení
- Prohlídka a
- Pátrání

Využití znalců a odborníků

Metody zvláštní:

- Konfrontace
- Rekognice
- Prověrka výpovědi na místě
- Rekonstrukce
- Kriminalistický experiment a
- Operativně pátrací prostředky a
- Teorie reflexních her¹⁴ (dle autora)

Jak bylo uvedeno v předchozích částech této práce, je logické, že v aplikační praxi mohou být využity pouze částečně kriminalisticko taktické postupy v rámci kontrolní činnosti celních úřadů. Pokud existuje interakce s podatelem lze dle autora nejčastěji z kriminalisticko taktických postupů využít výsledky. Při znalostech jeho správného uchopení, a to i s využitím reflexních her, může kontrolní orgán i v rámci kontrol, které nejsou trestným činem, „uchopit otěže do svých rukou“. Poznatky z výsledku byly dle autora aplikovány například v případě kazuistiky oznámení na přetěžování vozidel.

Některé postupy či metody nepřichází při uvedených podáních v úvahu. Jedná se především o metody zařazené do kategorie zvláštní.

Dle výše uvedených závěrů lze predikovat, že kriminalisticko taktické postupy nelze přehlížet, ale že jejich metody lze využít i v rámci vyhledávací a kontrolní činnosti bezpečnostních sborů, zejména činnosti celních úřadů.

Po metanolové aféře není dle autora prostor pro porušování právních předpisů v kontrolované oblasti, neboť na základě digitalizace státní správy a s tím spojených kompetencí již dopředu zamezuje protiprávnímu jednání ze strany kontrolních orgánů (nelze přihlížet k historickým případům, kdy se někteří kolegové, kteří byli příslušníky celních úřadů dopouštěly protiprávního jednání, protože jim to tehdejší systém umožňoval (mezi protiprávní jednání, kterému bylo

v souvislosti s digitalizací celní správy zamezeno je např. zamezení zneužití osobních dat, kdy dochází k systémové kontrole na dotazy týkající se lustrace a dotazy se evidují pod číslem žadatele, kdy žadatel současně musí uvést důvod dotazu).

Autor v rámci diplomové práce oslovil i Úřad vnitřní kontroly (dále jen „ÚVK“), který sídlí na půdě Policejní akademie České republiky v Praze s níže uvedenými dotazy a v rámci vyřizování žádosti proběhl rozhovor s jeho zástupcem. Otázky zaslané na ÚVK:

1. Kolik obdržel váš útvar podání v období let 2020, 2021 a 2022 (samostatně), která směřovala proti pracovní činnosti policistů?
2. Jaké činnosti se podání týkala (skupiny)?
3. Kterých útvarů Policie České republiky se podání týkala?
4. Jakým způsobem byla podání vyšetřena (bez zjištění/ přestupky řešené v rámci PČR/ podněty pro GIBS)?
5. Jaký „klíč“ využívají odborné útvary k plánování/zaměření své činnosti?
6. Kolik bylo provedeno kontrol na základě vlastního plánování v letech 2020, 2021 a 2022 (plánované/ operativní)?
7. Jakých činností se vlastní plán kontrolních akcí týkal?
8. Jaká byla zjištění vlastní kontrolní činnosti?

Odpovědi:

1. Kolik obdržel váš útvar podání v období let 2020, 2021 a 2022 (samostatně), která směřovala proti pracovní činnosti policistů?

Rok	2020	2021	2022
úřad vnitřní kontroly	1311	1149	854

Počty spisů z rozlišení „PD“

Většina podání byla podle věcné příslušnosti zaslána na jednotlivá krajská ředitelství policie nebo útvary s celorepublikovou působností. Úřad vnitřní kontroly Policejního prezidia České republiky (dále jen úřad vnitřní kontroly) se zabýval pouze žádostmi o přešetření způsobu vyřízení stížnosti. Je nutné rovněž

podotknout, že ne všechna přijatá podání směřovala proti pracovní činnosti policistů. Obsah podání není možné statisticky zjistit.

Uvedený dotaz byl směřován na vývoj počtu podání, která ÚVK v jednotlivých letech obdržel. Dle obdržených statistik je zřejmé, že ve sledovaném období nedošlo k nárůstu, nebo stagnaci podání, ale jejich snížení o necelých 35 %.

Přehled počtu spisů bez rozlišení a s rozlišením „PD“, které byly vykázány odbory vnitřní kontroly krajských ředitelství policie.

útvár / krajské ředitelství policie	spisy bez rozlišení a rozlišením „PD“		
	2020	2021	2022
úřad vnitřní kontroly hlavního města Prahy	1803	1630	1357
Středočeského kraje	1072	949	1038
Jihočeského kraje	811	895	859
Jihomoravského kraje	394	382	341
Plzeňského kraje	151	142	127
Karlovarského kraje	250	209	202
Ústeckého kraje	314	353	141
Libereckého kraje	287	305	244
Královéhradeckého kraje	256	257	239
Pardubického kraje	103	185	226
kraje Vysočina	338	316	343
Jihomoravského kraje	299	262	345
Zlínského kraje	327	321	307
Olomouckého kraje	373	546	214
Moravskoslezského kraje	129	155	157
Celkem	6907	6907	6140

Tato tabulka je dle žádosti autora rozdělena na jednotlivá krajská ředitelství policie a ÚVK (u kterých jsou statisticky vedeny i podání obdržená prostřednictvím uvedených ředitelství).

Z uvedených dat lze vyvozovat, že k největšímu úbytku podání došlo na straně Krajského ředitelství policie Ústí nad Labem (-55 %) a Krajského ředitelství Olomouckého kraje (-43 %).

Nicméně jak je patrné, že u některých ředitelství došlo naopak k jejich navýšení, jako u Krajského ředitelství Pardubického kraje (+119 %) a Krajského ředitelství Moravskoslezského kraje (+22 %).

Autor této práce nezjistil, na základě jakých kritérií k těmto změnám docházelo, a nedomnívá se, že byly ovlivněny například činností prováděnou během Covidových opatření, kdy by mohla být během úvodu roku 2021 oznamována na činnost policistů na státních hranicích, popřípadě na hranicích jednotlivých okresů, ani se podle autora nejedná o záležitosti týkající se geografického rozložení.

Přehled stížností vyřízených v roce 2020-2022

útvary / krajské ředitelství policie	2020		2021		2022	
	vyřízené	důvodné	vyřízené	důvodné	vyřízené	důvodné
PP a útvary s celostátní působností	162	5	167	6	156	5
hlavního města Prahy	311	62	307	59	258	53
Středočeského kraje	264	40	227	32	247	36
Jihočeského kraje	107	7	106	9	96	10
Plzeňského kraje	61	8	39	2	35	3
Karlovarského kraje	40	8	41	9	38	4
Ústeckého kraje	136	9	132	14	78	5
Libereckého kraje	65	3	61	6	57	6
Královéhradeckého kraje	74	11	74	6	73	6
Pardubického kraje	80	11	24	2	31	3
kraje Vysočina	48	7	44	9	79	5
Jihomoravského kraje	134	17	116	6	119	8
Zlínského kraje	97	14	69	4	86	7
Olomouckého kraje	84	12	110	13	94	9
Moravskoslezského kraje	141	16	153	25	147	21
Celkem	1804	230	1670	202	1594	181

V této části jsou uvedeny počty stížností s vyčíslením jejich opodstatnění (zda byla stížnost důvodná, či nedůvodná). Z uvedených hodnot vyplývá, že stížnosti vedené proti policistům, měly svá největší opodstatnění (to znamená, že byla důvodná) na území Karlovarského kraje a na území hlavního města Prahy.

Nejméně důvodné stížnosti byly dlouhodobě podávány na činnost policistů s celostátní působností a na činnost policistů z Krajského ředitelství policie Libereckého kraje. Analýzou uvedených dat lze dospět k závěru, že většina

stížností nebyla shledána jako důvodné. Současně lze dedukovat, že počet stížností je vyšší, čím větší je velikost území, na kterém jsou činnosti policie vykonávány.

2. Jaké činnosti se podání týkala (skupiny)?

Úřad vnitřní kontroly se zabýval pouze žádostmi o přešetření způsobu vyřízení stížnosti.

Přehled předmětů stížností
postup – činnost na místě
postup – ostatní
postup – při vyřizování podání
nevhodné jednání a chování – ostatní
nepřijetí podání, oznámení
nevhodné jednání a chování – porušení zásad vystupování
nevhodné jednání a chování – nevstřícné jednání
postup operačního střediska, 158
vyřizování podání
omezení osobní svobody, předvedení a zajištění
nevhodné jednání a chování – ústrojová kázeň
použití donucovacích prostředků a zbraně
použití fyzického násilí
zneužití služebního (pracovního) postavení
rozhodnutí ve věci zbraní

Zde je uveden ucelený přehled nejčastějších jednání policistů, které byly předmětem podání v rámci celé Policie České republiky. Dle autora z uvedených případů jednoznačně vyplývá, že jsou stížnosti zaměřovány především na praktickou činnost policistů spočívající v nevhodném chování v rámci přímého výkonu.

3. Kterých útvarů Policie České republiky se podání týkala?

Přehled počtu žádostí o přešetření způsobu vyřízení stížnosti, které úřad vnitřní kontroly vyřídil v letech 2020-2022

Rok	2020		2021		2022	
	celkem	zjištěny nedostatky	celkem	zjištěny nedostatky	celkem	zjištěny nedostatky
PP a útvary s celostátní působností	1		0		1	
hlavního města Prahy	13		17	1	7	1

Středočeského kraje	33	2	35	3	24	
Jihočeského kraje	6		6		5	
Plzeňského kraje	12	1	4		8	
Karlovarského kraje	5		6		8	
Ústeckého kraje	10	1	15		12	
Libereckého kraje	4		4		6	
Královéhradeckého kraje	6		7		3	
Pardubického kraje	6		2		2	
kraje Vysočina	7		5		10	
Jihomoravského kraje	17		11	1	15	
Zlínského kraje	8		10		4	
Olomouckého kraje	5		10		13	1
Moravskoslezského kraje	20		17		20	
celkem	153	4	149	5	138	2

Někteří stěžovatelé byli po seznámení s výsledkem své stížnosti nespokojeni, proto jejich podání byla opětovně prošetřena, aby bylo zjištěno, zda předchozím jednáním nedošlo k pochybení v prvním stupni řízení.

Uvedená čísla naznačují, že měla opětovná řízení marginální opodstatnění (která mohla být vyvolána na základě podkladů a informací, jež nebyly v době prověřování známé).

4. Jakým způsobem byla podání vyšetřena (bez zjištění/ přestupky řešené v rámci PČR/ podněty pro GIGS)?

Viz tabulka uvedená v bodě č. 3.

5. Jaký „klíč“ využívají odborné útvary k plánování/zaměření své činnosti.

Na základě čl. 4 pokynu policejního prezidenta č.44/2018, o vnitřní kontrole, získávání údajů, referenčním průzkumu a vyřizování podání (vnitřní kontrolní řád), je vnitřní kontrola prováděna na základě plánu hlavních kontrolních úkolů (plánovaná vnitřní kontrola) nebo v případě náhlé potřeby na základě pokynu vedoucího pracovníka, v jehož podřízenosti je kontrolní útvar nebo kontrolní pracoviště (neplánovaná vnitřní kontrola).

Uvedený klíč je, jak uvádí tato práce, využíván i v případě kontrolní činnosti celní správy.

6. Kolik bylo provedeno kontrol na základě vlastního plánování v letech 2020, 2021 a 2022 (plánované/ operativní)?

Přehled kontrol ukončených v letech 2020–2022, které vykonal úřad vnitřní kontroly v rámci Policie České republiky

Rok	2020		2021		2022	
	celkem	z toho plánovaných	celkem	z toho plánovaných	celkem	z toho plánovaných
úřad vnitřní kontroly	6	4	14	14	16	15

Tato tabulka zobrazuje přehled provedených kontrol přímo ÚVK. Z uvedených dat vyplývá, že jsou kontroly (které nejsou plánované, ale operativní) daným úřadem prováděny jen ve výjimečných případech.

Přehled kontrol ukončených v letech 2020–2022 v Policii České republiky

útvary / krajské ředitelství policie	2020		2021		2022	
	Celkem	z toho s nedostatky	celkem	z toho s nedostatky	celkem	z toho s nedostatky
PP a útvary s celostátní působností	16	8	34	18	44	23
hlavního města Prahy	22	5	31	7	36	12
Středočeského kraje	10	3	25	4	38	6
Jihočeského kraje	27	6	31	6	32	5
Plzeňského kraje	16	5	19	2	27	3
Karlovarského kraje	28	6	23	6	49	9
Ústeckého kraje	5	1	10	4	7	2
Libereckého kraje	18	6	22	6	24	2
Královéhradeckého kraje	7	2	8	4	16	4
Pardubického kraje	9	0	4	0	8	2
kraje Vysočina	17	0	18	0	22	13
Jihomoravského kraje	8	2	11	5	14	4
Zlínského kraje	19	16	17	10	14	10
Olomouckého kraje	34	3	26	0	37	5
Moravskoslezského kraje	8	1	13	4	14	4
Celkem	244	64	292	76	382	104

Tato tabulka zobrazuje počet kontrol prováděných jednotlivými útvary složek Policie České republiky. Analýzou dat bylo zjištěno, že nejvíce nedostatků v činnosti policistů, zjištěných na základě poměru provedených kontrol

a kontrolního zjištění, je dlouhodobě na území Zlínského kraje (71,5 % ve sledovaném období) a v útvarech s celostátní působností (51,7 % ve sledovaném období). Na konci žebříčku jsou pak kontrolní činnosti prováděné na území Pardubického kraje (8,3 %) a Kraje Vysočina (19,7 %).

V roce 2021 připadlo průměrně 16,3 kontroly na policejní útvar. V roce 2022 pak 19,5 a v roce 2022 bylo provedeno 25,5 kontrol na policejní útvar. Následkem stoupající tendence je dle autora pozvolné uvolňování restrikcí a především velká fluktuační tendence na pracovních pozicích v souvislosti s připravovanou novelou zákona o služebním poměru.

7. Jakých činností se vlastní plán kontrolních akcí týkal?

oblast kontroly

výkon služby v souvislosti s přestupkovým řízením

výkon služby v souvislosti s trestním řízením

výkon služby v souvislosti s omezením na svobodě

výkon služby – jiný (zbraně a střelivo, SDP, zajištěné věci)

vyřizování podání

kontrolní systém

alkohol + OPL

systém řízení

Pronájem

personalistika, vzdělávání

řídící kontrola

veřejné výdaje: znalečné, tlumočné

Pohledávky

veřejné výdaje: cestovní náhrady

veřejné zakázky

účetnictví např. provozní zálohy

majetek hmotný a nehmotný např. výpůjčky, vyřazování majetku

platy a mzdy

Inventarizace

veřejné příjmy

Zásoby

výdaje další (plnění z uzavřených smluv, uzavírání dohod o prací konaných mimo pracovní poměr)

Jelikož autorovi nebyl znám rozsah kontrolní činnosti (není zveřejňována) byla součástí dotazu informace o zaměření ÚVK.

Uvedený výčet autora překvapil a domnívá se, že by bylo přínosem o některých zde uvedených činnostech podat zprávu veřejnosti.

8. Jaká byla zjištění vlastní kontrolní činnosti?

kategorie zjištění/rok	2020	2021	2022
porušení předpisů bez následné škody	29	3872	726
porušení předpisů s následnou škodou	0	3	1
podezření ze spáchání trestného činu	0	0	0
neúčinný systém řízení	0	0	0
neúčinný systém kontroly	0	0	1
neprovedená opatření k nápravě	0	15	0
jiná zjištění	0	0	0

V této části jsou uvedena kontrolní zjištění dle jednotlivých činností prostřednictvím útvaru ÚVK.

Dle vyhodnocení jsou nejčastějšími kontrolními zjištěními porušení bez následné škody, která mohou být v přímé spojitosti s přehledem stížností uvedených v odpovědi k otázce č. 2.

K uvedeným odpovědím v období, kterému se autor práce věnuje (období let 2020 až 2022, protože rok 2023 nebyl v době sepsování této práce ani v rámci jeho organizace zpracován), došlo také vzhledem k událostem ovlivňujícím činnost kontrolních orgánů (COVID 2019 a události spojené se vstupem Ruských vojsk na území státu Ukrajiny) k minimalizaci případů protiprávního jednání příslušníků bezpečnostních sborů, které byly ve většině případů zaměřeny na činnost příslušníků Policie České republiky (cizinecká policie), kteří dle podatele neumožnili daným osobám volný pohyb na území České republiky.

Imigrační a zahraniční politika je dle zaměstnanců ÚVK samostatným aktem řízení, neboť složitost této politiky je tak závažná, že si ji daný orgán řeší sám.

Účelem této práce bylo i mimo jiné prověřit judikaturu vydanou v dané oblasti. Autor této práce se, jak je zřejmé z výše uvedeného, zaměřil na vykonávání činnosti zaměřené na protiprávní nebo nedostatečné jednání ve věci porušování právních předpisů příslušníků celních úřadů. V období, kterému se autor věnuje (rok 2020 a novější), nebylo na stránkách Nejvyššího správního soudu zjištěno závažné porušení právních předpisů, které by vedlo ke zjištění protiprávního jednání v oblasti kontrolní činnosti celních úřadů (pravomocná rozhodnutí o jejich protiprávním jednání jsou z předchozích období).

Nejčastějším porušením při jednání příslušníka bezpečnostního sboru je jednání zaměstnance, který řeší přítomnost zahraniční osoby pobývající na území České republiky.

Na stránkách Nejvyššího správního soudu jsou tyto případy uvedeny a lze je zjistit zadáním slov „zneužití pravomoci“ do vyhledavače. Jako výsledek hledání se zobrazí především stížnosti zahraničních občanů, kterým nebylo umožněno „útočiště“ na území České republiky.

Jelikož je tato práce zaměřena na podání a jejich zpracování, která se týkají především standardní činnosti celních úřadů, zabývá se tato práce pouze okrajově podáními směřujícími proti činnosti jednotlivých příslušníků celních úřadů. Autor sám se setkal s podáním, které směřovalo proti jednání příslušníka oddělení Kontrol poplatněných komunikací. Jednalo se o případ, kdy si kontrolovaná osoba stěžovala, že byla prostřednictvím kontrolního orgánu vybrždována způsobem, který nebezpečným způsobem ohrožoval ostatní účastníky silničního provozu. Odborný garant uvedené podání prostřednictvím dostupných databází prověřil. Zjištění vedla k závěru, že k žádnému vybrždování a s tím spojenému ohrožení bezpečnosti silničního provozu nedošlo, a podání (stížnost) byla lichá (bez potvrzení důvodného podezření).

Jak již bylo uvedeno, celní správa se setkává s podněty, které jsou následkem podání osob, které chtějí prostřednictvím kontrolních orgánů omezit, popřípadě ohrozit podnikatelskou činnost jiných podnikatelských subjektů. Za období, kterému se věnoval autor této práce, nedošlo ke zneužití, která by byla ve výsledku prokázána Generální inspekcí bezpečnostních sborů.

Dle autora této práce je v souvislosti se zaváděním e-Governmentu a další digitalizace takřka nemožné, aby v rámci silničních kontrol docházelo ke korupčnímu jednání, které je nejzávažnějším porušením v dané oblasti.

Rozvíjející se technologie v poslední dekádě znemožňují celníkům zneužití technologií, dat a ostatních technologií nebo s tím souvisejících postupů, které by bylo možno využít pro protiprávní jednání, nebo jiné oprávněné osoby, tak aby bylo možno tyto informace využít pro případ následných úkonů. Jelikož jsou příslušníci oddělení Mobilního dohledu v posledních třech letech vybavováni především osobními kontrolními kamerami, které na základě stanovených pravidel stanovených interními předpisy zaznamenávají dění z probíhající kontroly, eliminuje se tímto prostor pro protiprávní jednání celníka.

Ke zjemnění výsledků podání, popřípadě stížností lze uvést obecně známou informaci, že v letech 2020 až 2022 ovlivnila nejen kontrolní, ale i ostatní činnosti státních orgánů pandemie Covid 2019. Tato záležitost měla dlouhodobé následky (celní orgány prováděly činnosti na základě ustanovení § 22 zákona o Policii České republiky, spočívající především v zajištění kontrol mezi jednotlivými okresy), proto jsou rozhodnutí, která se týkají protiprávního jednání celníka, data před vypuknutím pandemie Covid.

Z výše uvedeného vyplývá, že autor nemá přístup k datům, týkajícím se protiprávního jednání policisty, nebo celníka.

Jelikož nám moderní doba částečně zjednodušuje, ale někdy i zhoršuje výkon kontrolních činností, domnívá se autor, že se nejen při kontrolních, či inspekčních činnostech budou muset ruku v ruce prolínat všechny kriminalistické postupy,

neboť umělá inteligence nenahradí paměťové stopy v mysli člověka a současně nemůže nahradit specifická technická zařízení.

14 Vyhodnocení podání

Uvedené otázky byly stanoveny tak, aby respondenty co nejméně zatěžovaly, a aby se neobávali odpovědět dle nejlepšího svědomí.

Starší generace dle dotazníku inspekční činnost uznává a doporučuje její zaměření na okruh jiných činností, než jsou dlouhodobě služebními funkcionáři, či jinými systémy stanoveny.

Jak již bylo uvedeno a na základě dotazníku by měl být alespoň v rámci celní správy změněn systém známkování zjištěných porušení v rámci vnitřních kontrol.

V případě některých poznatků (podání) lze dle autora využít veškeré kriminalistické taktiky, nicméně za využití i ostatních prostředků, kam lze zařadit kriminalistické techniky (kde není člověk, je nutné nasadit techniku).

V současné době vidíme u téměř každého vozidla nějaký kamerový systém. Jak jde ruku v ruce vývoj jednotlivých technologií, který má vliv na celkovou činnost lidské populace, musí i nejen kriminalistika reagovat na tyto vnější vlivy. Proto je dle autora důležitá jak kriminalistická taktika, tak i technika, které tato práce věnována není, ale má stejnou důležitost jako kriminalistická taktika (ani moderní technologie nevytlačí myšlenky a paměť člověka).

15 Dotazníková část

Autor na základě otázek, které lze využít pro výzkum v oblasti činnosti kontrolních orgánů, oslovil především posluchače Policejní akademie a oddělení Mobilních dohledů celních úřadů, a to s cílem níže uvedeným závěrem – vyhodnocením.

Dotazník směřoval k zodpovězení otázek, zda se respondenti setkali například se zkouškou spolehlivosti nebo s korupcí v rámci své kontrolní činnosti. Metoda výzkumu byla provedena metodou dotazníkového šetření – dotazník byl předáván respondentům jednak osobně, jednak prostřednictvím elektronické komunikace v průběhu měsíců února a března 2024. Dotazník byl elektronicky zaslán především posluchačům Policejní akademie České republiky. Někteří respondenti byli před vyplněním dotazníku kontaktováni dopředu. Dle autora se nejen předem oslovení, ale i další možní respondenti zalekli názvu a tématu dotazníkového šetření. Především z řad respondentů celních úřadů byla klíčem pro jejich výběr doba, po kterou jsou příslušníci ve služebním poměru dle zákona o služebním poměru. Jak bylo uvedeno je bezpředmětné, zda se jedná o vnitřní, či vnější kontrolu, ale někteří respondenti se daného tématu zalekli, a i když je dotazník anonymní a nepříliš složitý, rozhodli se jej nevyplnit. Výsledek provedeného výzkumu je dle autora i přes výše uvedené platný a využitelný pro potřeby této práce, neboť se nejedná o agenturu, která disponuje prostředky pro zodpovězení mnohem širší škálou a počtem respondentů. Respondenty v rámci dotazníkového šetření byli především posluchači Policejní akademie České republiky a příslušníci Mobilního dohledu celních úřadů. Osloveno bylo přibližně 300 respondentů. Předání proběhlo prostřednictvím aplikace WhatsApp a interní sítě celní správy. Jelikož byly odpovědi anonymní autor, práce ke dni 10. 03. 2024 obdržel 63 odpovědí. Nejvíce respondentů bylo zařazeno v přímém výkonu služby na celních úřadech nebo v rámci bezpečnostních služeb, což znamená, že tito příslušníci přicházejí do styku s veřejností a možností korupčního jednání, kdy během své činnosti mají interakci s veřejností. Někteří respondenti dotazníku vykonávají svou činnost v rámci ostatních organizačních celků celní správy nebo policejního orgánu, přičemž jsou v přímém styku s výkonem služby. Jak již bylo uvedeno, studentů, kteří byli zapojeni do tohoto dotazníku bylo více než 300

posluchačů. Dotazník nebyl vyhotoven prostřednictvím aplikace Survio, jak je poslední dobou zvykem, ale prostřednictvím aplikace FORMS. Uvedená aplikace nejen anonymizuje odpovědi, ale především zpracovává odpovědi do přehledných tabulek a schémat.

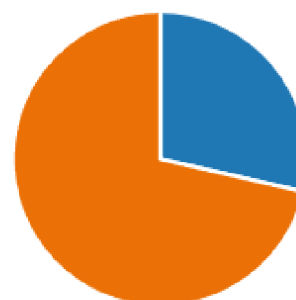
Pohlaví respondentů

1. Jste muž nebo žena?

[Další podrobnosti](#)

 Přehledy

Žena	18
Muž	45

72 % respondentů u této otázky odpovědělo – Muž. Zbýlých 28 % odpovědělo – Žena. Uvedené odpovědi odpovídají poměrnému zastoupení žen v bezpečnostních sborech, i když byl dotazník předán všem posluchačům Policejní akademie České republiky v Praze.

2. Do jaké věkové kategorie patříte?

[Další podrobnosti](#)

 Přehledy

Do 25 let	8
Od 26 do 40 let	23
Od 41 do 50 let	24
Starší 51 let	8

Věková kategorie má dle autora důležitý vliv na dodržování stanovených pravidel, neboť dle posledních závěrů psychologů je vyzrálost některých jedinců až příliš odlišná. Nejčastější věk respondentů spadá do rozmezí 41 až 50 let. Starší a

mladší kategorie jsou zastoupeny shodně. Tomu dle autora odpovídají i výsledné odpovědi respondentů.

3. Jste příslušníkem bezpečnostního sboru?

[Další podrobnosti](#)

 Přehledy

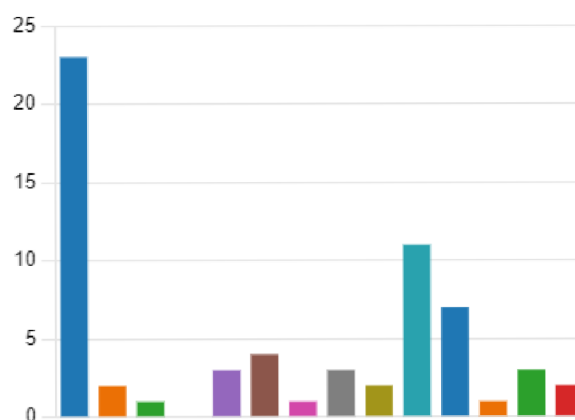
	Ano	58
	Ne	5

Jak již bylo uvedeno výše, byl dotazník zaslán prostřednictvím rozhraní aplikace Whats App především posluchačům Policejní akademie České republiky v Praze. Poměr příslušníků bezpečnostních sborů dle autora odpovídá průřezu (průměru) tam uvedených posluchačů.

4. Ve kterém kraji jste zaměstnán/a?

	V hlavním městě Praze	23
	V Jihočeském kraji	2
	V Jihomoravském kraji	1
	V Karlovarském kraji	0
	V Kraji Vysočina	3
	V Královéhradeckém kraji	4
	V Libereckém kraji	1
	V Moravskoslezském kraji	3
	V Olomouckém kraji	2
	V Pardubickém kraji	11
	V Plzeňském kraji	7
	Ve Středočeském kraji	1
	V Ústeckém kraji	3
	Ve Zlínském kraji	2

Z uvedených dat vyplývá, že se vyplnění dotazníku nezúčastnila ani jedna osoba, která působí na území Karlovarského kraje. Současně je důležité uvést, že naopak nejvíce respondentů bylo (což se dalo očekávat) z území hlavního města Prahy.

5. Jak dlouho pracujete u svého zaměstnavatele?

[Další podrobnosti](#)

[Přehledy](#)

● Do 3 let	10
● Od 4 do 10 let	8
● Od 11 do 15 let	10
● Od 16 do 20 let	14
● Více jak 20 let	21

Nejvíce respondentů na danou otázku odpovědělo, že u svého zaměstnavatele pracují více, jak 20 let (33 %) respondentů, nejméně respondentů pak od 4 do 10 let (13 %). Uvedené odpovědi odpovídají průměrné věkové kategorii uvedené v otázce č. 2. Pro příslušníky ozbrojených sborů je dle současného stavu zákona o služebním poměru podnětné zachovat služební poměr v době delší jak 15 let, čemuž svědčí i zde uvedený vzorek respondentů.

6. Jakou funkci/pozici vykonáváte?

[Další podrobnosti](#)

[Přehledy](#)

● Terénní pracovník	23
● Kancelářskou činnost	22
● Vedoucí	9
● Specialista	9

Odpovědi zde uvedené naznačují, že téměř srovnatelně odpovídali (vyjadřovali se k danému tématu) pracovníci, kteří byli především předmětem kontroly (terénní pracovníci) v rámci své praktické činnosti a pracovníci, kteří jsou zařazeni

do činností, které nemají přímý vliv na názor společnosti na provádění kontrolní činnosti (kancelářská činnost). Vedoucí (příslušník nebo zaměstnanec provádějící činnost služebního funkcionáře) a specialisté (především ve vztahu ke svému oboru – např. technik, nebo IT specialista) pak odpověděli stejným poměrem.

7. Setkal/a jste se při své činnosti s inspekcí, popřípadě kolikrát?

[Další podrobnosti](#)

 Přehledy

	Ne	13
	Ano. Jednou	11
	Ano. Dvakrát	12
	Ano. Třikrát	3
	Ano. Více jak třikrát	24

Dle odpovědí se více jak 38 % respondentů setkala minimálně třikrát s kontrolou nebo inspekční činností. Dle uvedených odpovědí se pouze 13 % respondentů neseťkalo v rámci své činnosti s kontrolním orgánem zaměřeným na jeho činnost. Výčet odpovědí napovídá, že respondenti, kteří odpovídali na tento průzkum, se již více než v 87 % s kontrolní činností setkali.

8. Když jste se s inspekcí setkal/a, byla zaměřena na Vaši činnost?

[Další podrobnosti](#)

 Přehledy

	Ano	41
	Ne	17

71 % respondentů odpovědělo, že jejich činnost byla předmětem kontroly ať již plánované, operativní, nebo prováděné služebním funkcionářem. Jelikož se autor

netázal, s jakým výsledkem byly kontroly provedeny, domnívá se, že uvedené kontroly byly ukončeny s negativním výsledkem (bez kontrolního zjištění).

29 % respondentů odpovědělo, že se přímo s kontrolní nebo inspekční činností nestalo (neznamená to však, že respondenti nebyli účastni úkonům zaměřeným na kontrolu jejich kolegů – členů hlídky).

9. Pokud jste byl předmětem inspekční činnosti, rozuměl/a jste jejímu předmětu?

[Další podrobnosti](#)

 Přehledy

Ano	45
Ne	8

Na uvedenou otázku odpovědělo méně respondentů než na otázku předchozí (nebyla označena v dotazníku jako povinná), nicméně, jak je uvedeno závěrem, lze vyhodnotit, že 85 % dotázaných předmětu kontroly rozumělo.

10. Víte, které předpisy Vaší organizace stanovují postupy inspekční činnosti?

[Další podrobnosti](#)

 Přehledy

Ano	44
Ne	18

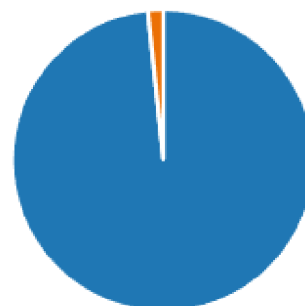
V rámci své činnosti se autor několikrát setkal se situacemi, kdy kontrolovaná osoba neznala oprávnění a povinnosti osoby kontrolující, které jsou jinak velice přehledně uvedeny v interních předpisech jednotlivých organizací. Výsledky dotazníku ukazují, že více jak 71 % respondentů uvedené předpisy zná, a tak

nemohou být v rámci své kontroly překvapeni požadovanými dokumenty, oprávněními, nebo povinnostmi kontrol se zaměřením na provádění jejich kontrolní činnosti a 29 % respondentů se s nimi v budoucnu teprve seznámí, neboť nebyli do doby vytvoření tohoto dotazníku předmětem kontroly ze strany svých kontrolních orgánů, nebo kontrolních orgánů mimo vlastní organizaci.

11. Víte jaký je rozdíl mezi operativní a plánovanou kontrolní činností?

[Další podrobnosti](#)

● Ano	61
● Ne	1

Autor se domnívá, že respondent, který odpověděl, že nezná rozdíl mezi plánovanou a operativní činností není příslušníkem bezpečnostních sporů.

12. Považujete orgány kontrolní a inspekční činnosti a jejich zaměření za přínosné?

[Další podrobnosti](#)

[Přehledy](#)

● Ano	39
● Ne	22

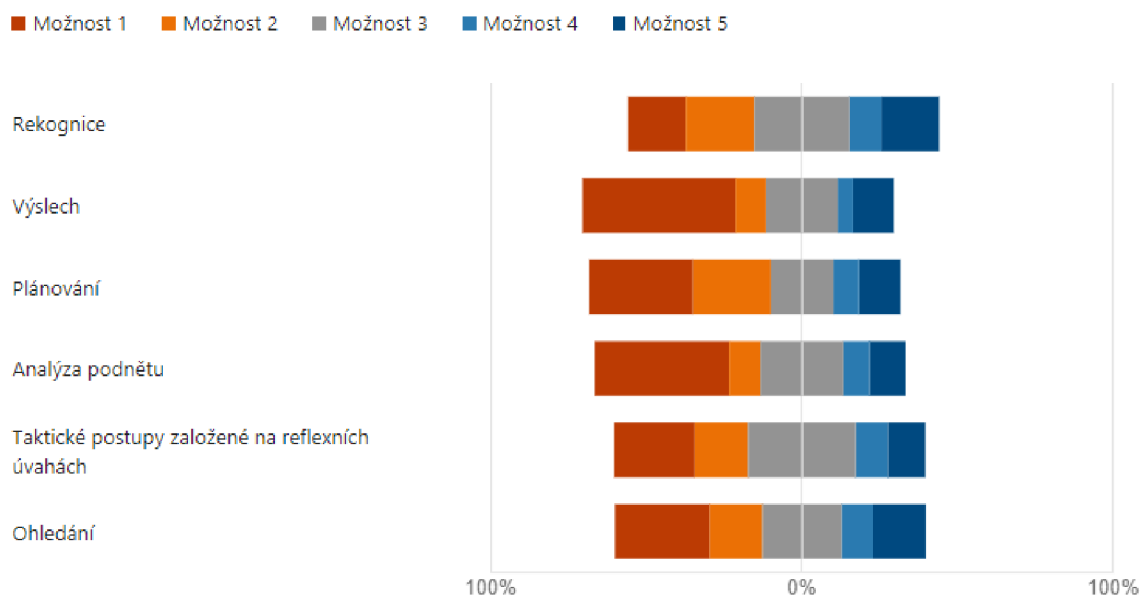

Více jak 64 % respondentů zodpovědělo, že kontrolní inspekční činnost shledávají přínosnou.

Nicméně 36 % respondentů se domnívá, že jejich činnost není pro potřeby daných organizací přínosná.

Jelikož se s kontrolní činností setkala 71 % respondentů tohoto dotazníku (dotazník byl anonymní a v autorových silách není možné prověřit autory uvedených odpovědí), odpovídá více jak polovina odpovědí ve prospěch kontrolních a inspekčních činností. Vzhledem k tomu, že se někteří z respondentů doposud s kontrolami a inspekčními činnostmi neseťkali a neznají je, může být jejich negativní postoj k nim ovlivněn veřejnými sdělovacími prostředky.

13. Jaký nástroj z kriminalistické taktiky je podle Vás pro oblast činnosti inspekce, podání, stížností a podnětů nejpřínosnější?

Jelikož byl dotazník směřován především posluchačům již několikrát uvedené vysoké školy, kde, již byl předmětem vzdělávání obor s označením „Kriminalistika II“, předpokládá autor, že pokud respondenti na danou otázku odpovídají, znají význam uvedených termínů.

Mezi nejvíce přínosné dle respondentů patří výslech, analýza podnětu a plánování.

14. Napište prosím, kterým činnostem by se podle Vás měly kontrolní a inspekční orgány vaší organizace věnovat.

- Tomu, čemu rozumí a ne, aby neznalý člověk něco prověřoval a bez znalostí systému navrhoval řešení.

- Všem kontrolním činnostem.
- Prevence, podněty a návrhy ke změně VNP, „pomocná ruka“ při nápravě negativního stavu. Aktivní samovyhledávací činnost. Primární zaměření činnosti na vyhledávání a odstraňování závažných nedostatků. Činnost nesmí být zaměřena na bagatelní, administrativní a byrokratické nedostatky. Prověřování VP, zdali jsou v souladu s vyššími právní normami.
- Dodržování práv a důraz na zjednodušení právního rámce vykonávaných činností, aby následná kontrolní činnost mohla být rychle a kvalitně kontrolována.
- Zejména chování a vystupování služebních funkcionářů.
- Zaměřovat se na hledání závažných trestních činů.
- Měli by zaměřit svoji kontrolní činnost také mimo základní články policie a to hlavně na další podpůrná oddělení, která nefungují.
- Využívání finančních prostředků.
- Řádnému vyhodnocení podnětu a naplánování činnosti.
- Korupce, násilná trestná činnost příslušníků.
- Kontrole bezpečnosti při výkonu.
- Kontrole výkonu služby nejen pracovníků v terénu, ale i v kancelářích (dodržování přestávek, ustrojenost, náplň pracovní činnosti).

Uvedené odpovědi několikrát zmiňují, že by se kontrolní činnosti měly zaměřovat především na korupci, všem kontrolním činnostem, chování nadřízených a řešení personálních záležitostí. Dlouhodobě je mezi příslušníky bezpečnostních sborů úzus, že stanovený systém kontrol je nesystémový a že kontroly provádí zaměstnanci, kteří nejsou odborně znalí v dané problematice.

15. Setkal/a jste se již se zkouškou spolehlivosti?

[Další podrobnosti](#)

 Přehledy

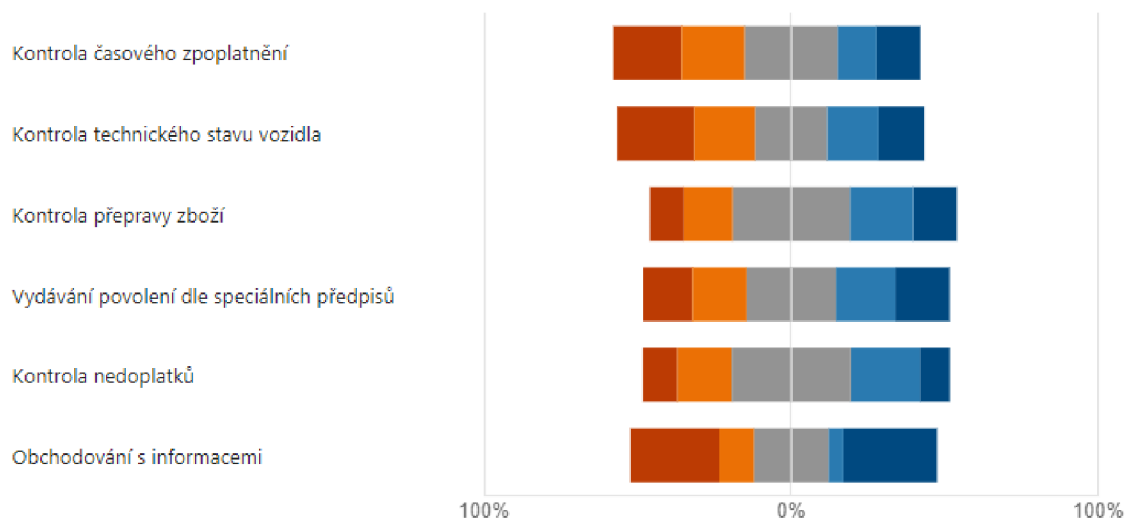
	Ano	9
	Ne	54

Sám autor se se zkouškou spolehlivosti v rámci vlastního vzdělávání v organizaci nesešel, jako obdobně někteří další příslušníci. O uvedené aplikaci se někteří dozvídali až po provedené kontrole. Výsledek napovídá, že se znalosti a povědomí v dané oblasti rozšiřují.

16. Které jsou podle Vás nejčastěji dozorované činnosti (dle závažnosti)?

■ Možnost 1 ■ Možnost 2 ■ Možnost 3 ■ Možnost 4 ■ Možnost 5

Mezi nejvíce závadové činnosti prováděné příslušníky bezpečnostních sborů patří obchodování s informacemi a kontrola technického stavu vozidla. Překvapivě kontrola nedoplatků patřila mezi uvedenými k nejméně dozorované – závadové činnosti.

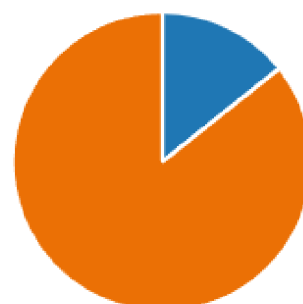
Respondenti odpověděli v souladu se záměrem kontrolní činnosti ÚVK.

17. Může Vás inspekční orgán nabádat k protiprávnímu jednání?

[Další podrobnosti](#)

 Přehledy

Ano	9
Ne	54

86 % respondentů odpovědělo Ne. Ostatní respondenti zřejmě nejsou, nebo nebyli posluchači Policejní akademie České republiky v Praze, protože by jinak odpověděli jako první skupina respondentů.

18. Setkal/a jste se při své činnosti s náznaky korupčního jednání?

[Další podrobnosti](#)

 Přehledy

Ano	24
Ne	39

V rámci oslovené skupiny a po zhodnocení výše uvedených dotazů není překvapením, že se i přes zpřísnování stávajících oprávnění jednotlivých činností, setkalo s korupčním jednáním 38 % respondentů.

19. Věděl/a jste před zahájením studia na vysoké škole, že existuje vnitřní a vnější kontrolní činnost, zaměřená na kontrolu činnosti příslušníků bezpečnostních sborů?

[Další podrobnosti](#)

 Přehledy

Ano	44
Ne	19

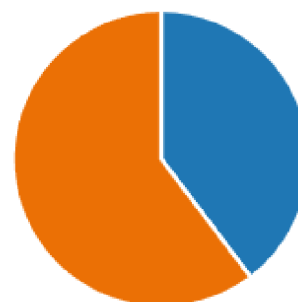
19 % respondentů odpovědělo, že nezná rozdělení na vnitřní a vnější kontrolní činnost. Ostatní respondenti se stali buďto přímými účastníky i vnější kontroly, nebo se jim dostala do povědomí z jiných oborů lidských činností, a proto dle autora odpověděli, že měli o vnější a vnitřní kontrolní činnosti povědomí ještě před zahájením studia na vysoké škole.

20. Stal/a jste se předmětem kontroly na základě podání nebo stížnosti?

[Další podrobnosti](#)

 Přehledy

Ano	25
Ne	38

40 % respondentů odpovědělo, že byli předmětem podání nebo stížnosti. Uvedený vzorek odpovídá dobře zaměstnání příslušníků dle tohoto dotazníku a závěrem těchto statistik lze uvést, že kontrolní činnost je dle respondentů skutečně prováděna.

16 Závěr

Autor této práce seznamuje čtenáře s určitými aspekty Celní správy České republiky. Jelikož jsou některé kompetence celních úřadů dostupné pouze přímým zaměstnancům, mohla by tato práce poskytnout podklady i dalším studentům, kteří o problém kontrolní a inspekční činnosti projeví zájem, a protože je tato práce neveřejná, doufám, že i přes tyto překážky bude zájemcům užitečná.

I když není tato práce detailněji zaměřena na inspekční činnost Policie České republiky, může částečně o jejich činnosti napovědět zpracovaný dotaz.

V práci jsou uvedeny některé příklady – podání, se kterými se autor sám setkal, nebo jejichž provádění byl přítomen. Tak jako je každý člověk osobnost, tak i každé podání, podnět nebo stížnost disponují svojí originalitou. Proto nelze jak z této práce vyplývá stanovit jednotný postup pro jejich zpracování a nastavení souvisejících kontrolních mechanismů.

I samotní příslušníci ozbrojených sborů nemají jednotný závěr, zda jsou podněty přínosné, nebo jsou jejich prostřednictvím kontrolní orgány využívány ke zneprůjemnění podnikání konkurence.

Cílem autora této práce bylo zhodnotit, analyzovat a zodpovědět otázky vztahující se jednak k systému hodnocení kontrolní činnosti, ale i ke zhodnocení činnosti a opodstatněnosti těchto kontrol. Tohoto cíle bylo částečně dosaženo. Autor se v rámci sepisování této diplomové dostal do kontaktu se zaměstnanci, provádějícími inspekční činnosti, při které mimo jiné vyzněla otázka, jakým způsobem a proč jsou hodnoceny výstupy z kontrolní činnosti. V rámci celní správy bylo zodpovězeno, že byl systém, který je v této práci popsán, zaveden na základě potřeb a požadavků celních úřadů, jelikož je dle jejich služebních funkcionářů jednodušší jejich vyhodnocování.

Autor se na základě uvedených skutečností domnívá, že kontrolní a inspekční činnosti jsou potřebné, nicméně jako každá další lidská činnost nesmí jak kontrolovaným, tak kontrolujícím zevšednět, a že pro lepší obrázek o jejich

činnosti je třeba některé výsledky zveřejňovat a jak z výzkumu vyplývá zaměřovat se při své činnosti k zamezení závažnějších činností.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BÁRTA, Milan. *Inspekce ministerstva vnitra v letech 1953–1989*. Praha: Ústav pro studium totalitních režimů, 2009. ISBN 978-87211-27-4.

BÍLEK, Ivan. *GENERÁLNÍ INSPEKCE BEZPEČNOSTNÍCH SBORŮ*. Praha: Generální inspekce bezpečnostních sborů, 2013.

CEJP, Martin. *Kriminologický výzkum: praktická příručka*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2018. Pro praxi. ISBN 978-80-7380-743-6.

ČÁP, Jan. *Aplikace zkoušky spolehlivosti*. Praha: Policejní akademie ČR v Praze, 2022, ISBN 978-80-7251-532-5.

ČÁP, Jan. *Kontrola příslušníků a zaměstnanců bezpečnostních sborů*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2023, s.89-93, ISBN 978-80-7251-553-0 [cit. 2023-03-13].

ČÁP, Jan. *Prohlídky – kriminalisticko taktický pohled*. Praha: Policejní akademie ČR v Praze, 2022, ISBN 978-80-7251-545-5.

ČÁP, Jan. *Využití informací získaných zkouškou spolehlivosti, in Kriminálne spravodajstvo: Zborník pôvodných vedeckých prác, štúdií a odborných článkov z virtuálnej vedeckej konferencie [Elektronický zdroj]. / Zost. Patrícia Fedáková. - 1. vyd. - Bratislava: Akadémia PZ – K kriminálnej polície, 2022. - 1 CD ROM - 245 s.: tab., grafy. ISBN 978-80-8054-950-3.*

ČÁP, Jan; GREPL, Libor; KOUBEK, Lukáš. *Komparace právní úpravy a některých aspektů institutu zkoušek spolehlivosti v České republice a Moldavské republice. Bezpečnostní teorie a praxe*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2022, 2022(2), s. 19-42, ISSN 1801-8211.

ČÁP, Jan; PETRÁK, Miroslav. *K rozhodovací praxi policejního orgánu ve světle (vybraných) základních zásad trestního řízení, Teória a prax dokazovania vo*

vyšetrovaní, Bratislava: Akadémia Policajného zboru v Bratislave, 2021, 359 s., ISBN 978-80-8054-897-1

GROSS, Hans; HÖPLER VON HERMINGEN, Erwein. *Vyšetřování skutkové podstaty trestných činů: učebnice pro úředníky policejní a bezpečnostní služby*. 5. doplněné vydání. Vídeň: J.Schweitzera /dr. Arthur Sellier/, 1902 /5. doplněné vydání 1918/ 311 s.

HRUDKA, Josef; VANGELI, Benedikt. *Zkouška spolehlivosti explikace, aplikace, efektivita*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2014. ISBN: 978-80-7251-415-1.

KONRÁD, Zdeněk; PORADA, Viktor; STRAUS, Jiří; SUCHÁNEK, Jaroslav. *Kriminalistika: kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování*. 2. vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2021. ISBN 978-80-7380-859-4.

MACEK, Pavel; UHLÍŘ, Lubomír. *DĚJINY POLICIE A ČERNICTVA I. HABSBURSKÁ MONARCHIE (1526–1918)*. Praha: Themis, 1997. ISBN 80-85821-52-4.

NĚMEC, Miroslav. *Kriminalistická taktika pro policisty a studenty Policejní akademie České republiky v Praze*. Praha: Abook, 2017. ISBN 978-80-906974-0-9.

ŠÁMAL, Pavel a kol. *Trestní zákoník, 2. vydání*, Praha: C.H.Beck, 2012, 3614 s., ISBN 978-80-7400-428-5

ŠÁMAL, Pavel. *Trestní řád: komentář. 7., dopl. a přeprac. vyd.* V Praze: C.H. Beck, 2013. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-465-0

ČLÁNEK Z ČASOPISU

Kotraba Pavel. *Inspekce není strašák. Clo douane*. 2015, roč. 49, č. 3, s. 14-15. ISSN: 0323-0023

PRÁVNÍ NORMY

Ústavní zákon č. 2/1993 Sb. ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb. a ústavního zákona č. 295/2021 Sb.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, kterým se stanoví celní kodex Unie

Směrnice Rady (EU) 2020/262, kterou se stanoví obecná úprava spotřebních daní

Zákon č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 61/1997 Sb., o lihu, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 242/2016 Sb., Celní zákon, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění zákona č. 183/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákona o některých přestupcích

Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 307/2013 Sb., o značení lihu, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 341/2011 Sb., o Generální inspekci bezpečnostních sborů a o změně souvisejících zákonů

Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 500/2004 Sb., Správní řád, ve znění pozdějších předpisů

INTERNÍ AKTY ŘÍZENÍ

Vnitřní předpis č. 1/2022 Systém řízení rizik v Celní správě České republiky

Metodická informace č. 5/2019 Sběr informací a poznatků v Celní správě České republiky

Metodická informace č. 8/2022 Organizace a koordinace výkonu služby útvarů Celní správy České republiky

Metodická informace č. 11/2022 Aplikace Mobilní dohled

Metodická informace č. 13/2019 Používání kamerového systému při kontrolní činnosti

Vnitřní předpis č. 22/2021 Vnitřní kontrolní činnost v Celní správě České republiky

Vnitřní předpis č. 33/2017 Evidence analytických produktů

WEBOVÝ PORTÁL

CELNÍ SPRÁVA ČESKÉ REPUBLIKY, *Historie celní správy*. Online. 2013. Dostupné z: <https://www.celnisprava.cz/cz/o-nas/Documents/Historie-CS.pptx> [cit. 2024-03-12].

CELNÍ SPRÁVA ČESKÉ REPUBLIKY, *Organizační struktura Celní správy České republiky*. Online. 2024. Dostupné z: [Organizační struktura Celní správy České republiky | Celní správa ČR \(celnisprava.cz\)](#) [cit. 2024-03-12].

CELNÍ SPRÁVA ČESKÉ REPUBLIKY, *Organizační řád aktuální*. Online. 2024. Dostupné z: [Intranet CS - Organizační řád a procesní změny \(mfcr.cz\)](#). [pro oprávněné uživatele]. [cit. 2024-03-12].

CELNÍ SPRÁVA ČESKÉ REPUBLIKY, *E-VĚSTNÍK*. Online. 2024. Dostupné z: [Evestnik\(mfcr.cz\)](#). [pro oprávněné uživatele]. [cit. 2024-03-12].

CELNÍ SPRÁVA ČESKÉ REPUBLIKY, *Procesy*. Online. 2024. Dostupné z: [FormFlow \(mfcr.cz\)](#). [pro oprávněné uživatele]. [cit. 2024-03-12].

CELNÍ SPRÁVA ČESKÉ REPUBLIKY, *Mobilní dohled*. Online. 2024. Dostupné z: [Mobilní dohled \(mfcr.cz\)](#). [pro oprávněné uživatele]. [cit. 2024-03-12].

CELNÍ SPRÁVA ČESKÉ REPUBLIKY, *Oznámení porušování předpisů*. Online. 2024. Dostupné z: [Oznámení porušování předpisů | Celní správa ČR \(celnisprava.cz\)](#). [cit. 2024-03-12].

CELNÍ SPRÁVA ČESKÉ REPUBLIKY, *Společně proti korupci*. Online. 2024. Dostupné z: <https://www.celnisprava.cz/cz/o-nas/spolecne-proti-korupci/Stranky/default.aspx>. [cit. 2024-03-12].

CELNÍ SPRÁVA ČESKÉ REPUBLIKY, *Plán vnitřních kontrol CS na rok 2022*. Online. 2023. Dostupné z: [Intranet CS - Vnitřní kontrolní činnost \(mfcr.cz\)](#). [pro oprávněné uživatele]. [cit. 2024-03-12].

MINISTERSTVO VNITRA, *Podání ve veřejné správě*. Online. 2014. Dostupné z: [google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwjoiaLwKEAxWo9gIHHaWjDGcQFnoECBEQAQ&url=https%3A%2F%2Fwww.mvcr.cz](https://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwjoiaLwKEAxWo9gIHHaWjDGcQFnoECBEQAQ&url=https%3A%2F%2Fwww.mvcr.cz) [cit. 2024-03-12].

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY, *Historie policie a četnictva*. Online. 2024. Dostupné z: [Historie policie a četnictva - Policie České republiky](#) [cit. 2024-03-12].

PREVENCE KORUPCE: Korupce a protikorupční politika ve veřejné správě
Online. Dostupné z: http://www.prevencekorupce.cz/files/files/Korupce%20a%20protikorup%C4%8Dn%C3%AD%20politika_2.pdf

STÁTNI OZBROJENÉ A BEZPEČNOSTNÍ SLOŽKY: Politické vize, koncepce, strategie Online. Dostupné z: <https://www.ozbrojeneslozky.cz/clanek/vyvoj-policie-v-ceskych-zemich-18-19-stoleti>

UHLÍŘ, Lubomír, *Policie Antického Říma*, Online. Dostupné z: [Policie antického Říma: primaplana.cz](http://Policie_antického_Ríma.primaplana.cz) [cit. 2024-03-12]

ČLÁNEK V ONLINE ČASOPISE

Bayley, David, and Robert Perito. *Police Corruption: What Past Scandals Teach about Current Challenges*. US Institute of Peace. Online. 2011. Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/resrep12415>.

Kozma, Tibor. "From Adjusting to Rebuilding Police Institutions." *Connections*. Online. 2014, roč. 13, č. 3, s. 117–23. Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/26326371>.

Gaub, Florence a Alex Walshovi. "MEASURING THE RELATIONSHIP BETWEEN PEOPLE AND POLICE." *RELATIONSHIP THERAPY: Making Arab Police Reform Work*, European Union Institute for Security Studies (EUISS). Online. 2020, s. 17–34. Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/resrep27049.6>.

Gaynor, Tia Sherèe a kol. "Segregated Spaces and Separated Races: The Relationship Between State-Sanctioned Violence, Place, and Black Identity." *RSF: The Russell Sage Foundation Journal of the Social Sciences*. Online. 2021, roč. 7, č. 1, s. 50–66. Dostupné z: <https://doi.org/10.7758/rsf.2021.7.1.04>.

Leun, Joanne van der. "Internal Surveillance in Practice: The Police." *Looking for Loopholes: Processes of Incorporation of Illegal Immigrants in the Netherlands*, Amsterdam University Press. Online. 2003, s. 85–114. Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/j.ctt46n2vd.7>.

Moss, Frank. "National Danger from Police Corruption." *The North American Review*. Online. 1901, s. 470–80. Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/25105227>.

Menchaca-Bagnulo, Ashleen. "Officer Resignation and the Space Between Theory and Practice." *Armed Forces & Society*. Online. 2019, roč. 45, č. 3, s. 532–45. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/48609279>.

Rittgers, David. *Abolish the Department of Homeland Security*. Cato Institute. Online. 2011. Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/resrep04852>.

Zilli, L.F., Couto, V.A., de Figueiredo, A.M., Batitucci, E.C., Marinho, K.R.L., da Cruz, M.V.G. LETHALITY AND POLICE VICTIMIZATION IN MINAS GERAIS [Article@LETALIDADE EVITIMIZAÇÃO POLICIAL EM MINAS GERAIS: CARACTERÍSTICAS GERAIS DO FENÔMENO EM ANOS RECENTES] (2020) Revista Brasileira de Segurança Pública. Online. 2020, roč.14, č. 2, s. 46-63. Dostupné z: <https://1url.cz/VucuE>.

KNIHA NA INTERNETU

Đorđević, Saša a Jan Litavski. "POLICE CORRUPTION CONTROL." *COLLECTION OF POLICY PAPERS ON POLICE REFORM IN SERBIA*, Belgrade Centre for Security Policy Online. 2014. s. 5–22. Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/resrep04797.3>.

Gorta, Angela. "Výzkum: nástroj pro budování odolnosti proti korupci." *Corruption and Anti-Corruption*, editovali Peter Larmour a Nick Wolanin, ANU Press Online. 2013. s. 11–29. Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/j.ctt2tt19f.5>.